

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

KERESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PÉNGO.
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR.

OLDAL KER. POLITIKAI NAPILAP XLVIII EVFOLYAM 112 SZÁM

**Sztójay miniszterelnök a munkásság megsegítéséről
Vitéz Jaross belügyminiszter a belső ellenséggel való teljes leszámolásról**

A magyar csapatok erős szovjet előretöréseket vertek vissza

A magyar nehéztüzérség összpontosított tüze eredményes volt -- Az olaszországi csata nem hozott számottevő eredményt az angolszászoknak -- Papen német nagykövet tárgyalásai a török államelnökkel -- Mit keresett Eden angol külügyminiszter titokban Moszkvában?

A HARCÉRI ESEMÉNYEKROL beszámoló, elsősorban az olaszországi harcokról emlékeztünk meg. Az angolszászok ember és anyag-áldozatot nem kímélve, napok óta roharnak. A német csapatok Dél-Olaszországban parancs szerint új állásokba vonultak. Egy áltáji angol-amerikai harc-csoportot bekertettek. A csoportot elvesztettek lehet tekinteni. Az olaszországi arcvonal déli szakaszán folyó nagy angolszász offenzíva a keddi napon is éri el területi nyereséget, ezek azonban, — mint német katonai helyen megállapítják — nincsenek arányban a délnarctéren eddig még példa nélküli álló ember és hadianyagbevetéssel és az általános hadművelési helyzet sem változtatták meg. A harcok továbbra is a széles Liri völgyében, a német ellenállási rendszer előterében folynak. Az aránylag esélyes területen összpontosított óriási erőfeszítésekre utalva, bizonyosnak látszik, hogy az angolszászok az eddig elért 13—15 kilométeres területi nyereségnél sokkal meszebbre megrögzötték a német ellenállás előterét, sőt, a német ellenállás irányára, a Pincura-tónál betört erőcsoportot sikerült elvágni és a következő napokban valószínűleg egészen fel fogják morzsolni és végérvényben nem éri cél az angolszász támadás.

AZ OLASZORSZÁGI HARCOKAT a német hadvezetés az invázió nyitányának tartja és első célja Róma elfoglalása és az angolszászok összpontosított összes támadó erőiket a céllal, hogy végre létrehozzák a szárazföldi összeköttetést a netunói és anziói hídfőnél levő hadosztályokkal. Tervük az, hogy újabb előbbrevitt partraszállással a Rómától délre elterülő térségben új esatát készítsenek elő a német haderő számára. E terv érdekében az ellenség minden rendelkezésre álló erőt harcra vet és hajlandó minden délolaszországi katonai lehetőségét erre a célra feláldozni, ez az invázió nyitánya?! Mindebből az első támadásnál sokkal kevesebbet értek el semhogy feltételezhető lenne, hogy végül mégis sikert arathatnának, mert hatszor 24 óra után ügylátszik, hogy a csapatok és a hadianyag hatalmas harcbevetése még csak megközelítőleg sem áll arányban az eddig észrevehető területnyereséggel, amelyet még hozzá elképzelhetlen áldozatokkal kellett megvásárolni. Kesselering vezértábornagy az előterepen levő kötelekeit minden újabb tüzérségi támadásnál néhány km-rehatárral vonja, mégpedig a csata kezdete óta összesen 15 km-

nyire. Fontos tudni, hogy az angolszász és amerikaiak ezzel még mindig nem jutottak el a tulajdonképpeni német erődíjmenyrendszer elé. AZ OLASZORSZÁGI ARCVONALON. — mondják német részről. — Valójában nincs sem úgynevezett Gusztáv vonak sem Hitler Adolf vonak. Ezeket kizárólag az angol, illetve északamerikai sajtó találta ki. Német részről a löhaderők még nem avatkoztak be a küzdelembe és hogy Kesselering tartalékai tarti készenlétben a további feladatokra és így a netunói-anziói térségben kétségtelemül rövidesen meginduló támadásra és az olasz partokon végrehajlandó új partraszálló hadműveletekre lehet számítani. Ezzel összefüggésben végezeti érdekelt Rommel vezértábornagynak egyik megjegyzése. Rommel kedden megszemlélte a normand partokon a német védelmi műveket, kijelentette, a német be rendezések készen állanak arra, — hogy tüzet és pusztítást zúdítsanak minden partraszálló vállalkozásra. Akkor a La Manche csatorna lesz a háború legnagyobb tömegsírja.

A KELETI ARCVONAL HELYZE-

tek vissza. A támadásokat részben nehéz tüzérségi ütegek összpontosított tüzével verték vissza. (MTI)

Minisztertanácsi határozatok

Budapest, május 17. Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével szerdán délelőtt 10 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács a zálogleveles kölcsönök visszafizetésére megállapított határidők meghosszabbításáról, a közszolgálati alkalmazottak részére a hatósági kiürítés folytán járó egyes járandóságokról, a napilapoknál kötelezően alkal-

A német hadijelentés

Berlin, május 17. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli: A délolaszországi hadszíntér egyes terepén mintegy 35 km. széles szakaszon hatalmas méretű anyagcsata tombol. A hatalmas löszernye-

TÉT az arcvonal északi és középső szárnyán továbbra is nyugalom jellemző. A szovjet támadó tevékenység pénteken is csak néhány gyújtópontra korlátozódott. Ez a nyugalom azonban senki sem téveszülhet meg, mert a keleti arcvonal déli szárnyán nagy csapatot jelentett a Butortól nyugatra levő hídfőnek elvesztése. A Kárpátok előterében a magyar csapatok több eredményes harcot vívtak a támadó szovjet csapatokkal. A bolsevista csapatok legnagyobb részét már saját állásaik előterében felgöngyölítették. Kisebbségi csapatrészeket a helyi tartalékok megsemmisítettek.

A DIPLOMACIAI FRONT ESEMÉNYE, hogy a magyar és román állásfoglalás és visszautasítás után Finnország is kinyilatkoztatta, hogy visszautasítja az angolszász-szovjet ultimátumot.

MÁS OLDALROL UJRA TÖRÖKORSZÁG került az érdeklődés előterébe. Papen német nagykövet tárgyalta az illetékes török kormányfőkkel és a török-német viszony és a török-német kereskedelmi kapcsolatok kerültek megvitatásra.

időn belül többiben is gazdát cserélnek. Egyes pontok az első világháború nagy elhárító csatáihoz teszik hasonlókká ezeket a harcokat. Csapataink most már hat hónap óta hősiességgel ellentételt tanúsítanak a nagy ellenséges túlerővel szemben. A hadműveletek során szükségessé vált elszakadó mozdulatok tervszerűen folynak. Az ellenségnek rendkívüli súlyos veresztéseit egyáltalában nem állanak arányban a tisztán harcászati jelentőségű területnyereséggel. A netunói hídfőnél kedden nem került sor jelentősebb harcokra. A napok óta egyre erősödő ellenséges tüzérségi tüzből azonban itt is a közeljövőben meginduló nagy támadásra lehet következtetni. A keleti hadszíntéren a Dnyeszter alsó folyásánál, a Kárpátok előterében folyt heves helyi jelentőségű harcok közül kedden sem került sor je-

lentősebb hadműveletekre. Erős csata- és harcirepülőgépek szerdára virradó éjszakán hatásosan támadták Osztróvtól délkeletre és a Pszkov térségében lévő ellenséges készletli állásokat és csapatállásokat. A Finn-öbölben a haditengerészet órnaszádjai és vadászpilótái lelőttek 13 szovjet bombázót. Német gyorsnaszadok a Finn-öböl keleti részén szovjet órhajók ellen végrehajtott éjszakai előretörésük során megrongáltak több ellenséges járművet. Szovjet bombázók az északnordvég partok előtt támadást kíséreltek meg egy német hajókaraván ellen. A támadó bombázók közül a biztosító erők és légvédelmi lövegek 3-at, vadászpilótáink pedig 21 gépet megsemmisítettek. A szerdára virradó éjszakán néhány brit repülőgép bombákat dobott Berlin városának területére. (MTI)

Papen német nagykövet Inonü elnökénél

Ankara, május 17. Inonü török köztársasági elnök szerdán csanakkai palotájában fogadta von Papen német nagykövetet. A fogadáson jelen volt Menemzensoglu külügyminiszter is. (MTI)

Ankara, május 17. (Német TI) A török kormány kedden délután

Eden legutóbbi titkos moszkvai útja összefüggésben állt a Szovjetunió norvégiai igényeivel

Berlin, május 17. (Interinf.) Berlini külföldi sajtóköri körben nagy fel-tűnést keltett az a hír, amely szerint Eden brit külügyminiszter Stettinius angliai látogatása idején néhány napig Moszkvában tartózkodott. a Wilhelmstrasse véleménye szerint az eddig szigorúan titokban tartott moszkvai látogatás politikailag azért jelentős, mert összefügg Szovjetországának Norvégia esetleges megszállásában való részvételére vonatkozó követelésével. Megbízható értesülések szerint Eden Moszkvában nem adott választ arra a kérésre, hanem visszatartott Londonba, ahol először Stettiniusal tárgyalt. Mivel Rooseveltnek semmi aggálya nem volt a Szovjetunió

részvételével kapcsolatosan, a brit kormány a norvég emigráns kormányhoz fordult, hogy Nagybritánia és az Egyesült Államok közös elhatározása alapján tárgyalásokat kezdjen a szovjet kormánnyal. A norvég emigráns kormány néhány tagjának vonakodása ellenére Haakon volt norvég király elegendő a felszólításnak és így a Londonban lefolytatott tárgyalások végül megegyezésre vezettek Szovjet-országgal. Berlini politikai körök ennek az egyezménynek létrejötte körül lejátszandó eseményekben újabb bizonyítékát látják annak, hogy a brit külpolitika mennyire engedékeny a Szovjetunióval szemben. (MTI)

szemben. Erős csata- és harcirepülőgépek szerdára virradó éjszakán hatásosan támadták Osztróvtól délkeletre és a Pszkov térségében lévő ellenséges készletli állásokat és csapatállásokat. A Finn-öbölben a haditengerészet órnaszádjai és vadászpilótái lelőttek 13 szovjet bombázót. Német gyorsnaszadok a Finn-öböl keleti részén szovjet órhajók ellen végrehajtott éjszakai előretörésük során megrongáltak több ellenséges járművet. Szovjet bombázók az északnordvég partok előtt támadást kíséreltek meg egy német hajókaraván ellen. A támadó bombázók közül a biztosító erők és légvédelmi lövegek 3-at, vadászpilótáink pedig 21 gépet megsemmisítettek. A szerdára virradó éjszakán néhány brit repülőgép bombákat dobott Berlin városának területére. (MTI)

szemben. Erős csata- és harcirepülőgépek szerdára virradó éjszakán hatásosan támadták Osztróvtól délkeletre és a Pszkov térségében lévő ellenséges készletli állásokat és csapatállásokat. A Finn-öbölben a haditengerészet órnaszádjai és vadászpilótái lelőttek 13 szovjet bombázót. Német gyorsnaszadok a Finn-öböl keleti részén szovjet órhajók ellen végrehajtott éjszakai előretörésük során megrongáltak több ellenséges járművet. Szovjet bombázók az északnordvég partok előtt támadást kíséreltek meg egy német hajókaraván ellen. A támadó bombázók közül a biztosító erők és légvédelmi lövegek 3-at, vadászpilótáink pedig 21 gépet megsemmisítettek. A szerdára virradó éjszakán néhány brit repülőgép bombákat dobott Berlin városának területére. (MTI)

Eden legutóbbi titkos moszkvai útja összefüggésben állt a Szovjetunió norvégiai igényeivel

Berlin, május 17. (Interinf.) Berlini külföldi sajtóköri körben nagy fel-tűnést keltett az a hír, amely szerint Eden brit külügyminiszter Stettinius angliai látogatása idején néhány napig Moszkvában tartózkodott. a Wilhelmstrasse véleménye szerint az eddig szigorúan titokban tartott moszkvai látogatás politikailag azért jelentős, mert összefügg Szovjetországának Norvégia esetleges megszállásában való részvételére vonatkozó követelésével. Megbízható értesülések szerint Eden Moszkvában nem adott választ arra a kérésre, hanem visszatartott Londonba, ahol először Stettiniusal tárgyalt. Mivel Rooseveltnek semmi aggálya nem volt a Szovjetunió

A kormányban a jóindulat és készség mellett az elhatározás is meg van arra, hogy a munkásságot mindenben támogassa és életszínvonalát emelje

A Nemzeti Munkaközpont küldöttsége a miniszterelnöknél

Budapest, május 17. Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz Marton Béla vezetésével a Nemzeti Munkaközpont tisztviselői küldöttségben jelentek meg Sztójay Döme miniszterelnök előtt. Vitéz Marton Béla a nemzetközi magyarság ragaszkodását és bizalmát fejezte ki a miniszterelnök személye és történelmi jelentőségű munkája iránt. Sztójay miniszterelnök válaszában elismeréssel szövegezte a Nemzeti Munkaközpont sokéves munkájáról és hangsúlyozta, hogy a kormány minden lehetőleg meg akar tenni a munkásság életszínvonalának emelésére.

Ugyanakkor a munkásságtól elvárja a nemzet, hogy teljes odaadással és önfeláldozással teljesítse kötelességét. Nem kételkedik abban, hogy a munkásság eleget is tesz nemzeti kötelességének. Kérte a munkásságot, legyen bizalommal a kormány iránt, lássa benne támogatóját, mert a kormányban nemcsak a jóindulat és készség, hanem az elhatározás is megvan mindenben részesíteni a munkásságot, amire szüksége van. A küldöttség ezután vitéz Rátz Jenő miniszterelnökkel helyettesnél és Huszovszky Lajos miniszterelnök-ségi államtitkárnál tisztelgett.

Zsidóság nélkül is tudunk szép, tisztességes életet biztosítani minden magyarnak

Szeged, május 17. Szerdán volt Szeged új főispánjának, Magyar-Kossa Aladárnak főispáni beiktatása. A főispáni székfoglaló után Rajniss Ferenc országgyűlési képviselő szövegezte fel.

Hangzottatta, hogy az elmúlt rendszer politikai hatalma óriási előnyt jelentett a zsidóság számára. Tudtuk, hogy a zsidóság milliókat sított ki az országból és ma már mindenki tudja, hogy a zsidóság kezében levő milliók voltak a mi nyomorúságunk okai. Most már azt is tudjuk, hogy ennek az áldott földnek kincsei ből, enélkül a sehonnai bűjösök

ahasvérs fajta nélkül is tudunk szép tisztességes életet biztosítani minden dolgozó magyarnak.

Beszédét azzal az óhajjal fejezte be, hogy a magyarok is enné segítséget megteremteni az igazi magyar egységet, amelyben nincs osztály, nincs semmiféle csoport, csak áldozat hozatalra. Küzdelemre kész magyarok vannak. Ha ezt a nemzetet össze tudjuk kovácsolni, akkor az Istennek, a földnek, a szellemnek, kultúrának, az akaratnak és erőnek segítségével a hűséges szövetségesek oldalán kiharcoljuk a győzelmet. (Hosszantartó éljenzés!)

Tizenegy új doktort avatott az egyetem

A gróf Tisza István Tudományegyetem szerdán délelőtt 11 új doktort avatott a Kollégium oratóriumában. A felavatott doktorokhoz az avatási szertartások megtörténte után dr. Bodnár János egyetemi rektor intézett megleghangú beszédet, aki különösen a felavatott öt teológiai doktorokhoz szövegezte, kiemelve a szeretet tanításának nagy fontosságát.

— A nagy világéget csak akkor tudja az emberiség túlélni — mondta többek között a rektor —, ha a világ egy szebb, jobb és igazságosabb jövőben bízik. Az emberiségnek soha nem volt nagyobb szüksége a három isteni erényre: hitre, szeretetre, igazságra, mint éppen ma. A lelkipásztorok az a szerep, hogy elmélyítsék az emberekben ezeket az erényeket. A három erény közül is a legfontosabb a szeretet, amelyből mindig kitartást meríthetünk, ha elfáradunk az élet megpróbáltatásaiban és küzdelmeiben.

A felavatott új doktorok névsora a következő: dr. Bucsay Mihály (summa cum laude), Geréb Pál (summa cum laude), Tóth Kálmán (magna cum laude), Tóth Kálmán (magna cum laude), dr. Kiss Sándor hittudományi, Batta Gáspár és Magoss Sándor jogtudományi, Málnási Erzsébet Jolán (cum laude), Trócsányi Berta (cum laude), Csorba András (cum laude), Bárdi Ferenc (cum laude) bölcsészettudományi doktorok.

VITÉZ RÁTZ JENŐ ELFOGADTA A TOKAJ-HEGYALJAI KERÜLET KÉPVISELŐJELÖLTSGÉT

Budapest, május 17. Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz Rátz Jenő miniszterelnök-helyettesnek Tokaj-hegyalja választópolgárainak küldöttsége ma ajánlotta fel a kerület képviselőjelöltségét. A miniszterelnök-helyettes kijelentette, hogy a kérdésnek örömmel tesz eleget és a Magyar Megújulás Pártja programjának beteljesülésétől várja az új magyar élet kivirágzását.

Kitűnő
ASZTALI BOR
1 liter 4.80

Kontsek Géza Krt
Kossuth utca 15.

DR. VADÁSZI SÁNDOR
ELŐLEPTETÉSE

Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. belügyminiszter dr. Vadászi Sándor első osztályú közig, fogalmazó debreceni lakost, Debrecen városához II-od oszt. aljegyzővé ki-nevezte.

ÚJFAJTA NEPCÉRNA
KÉSZÜL

Újfajta népcérnát készítenek a magyar cérmagyarak, amely kellő finomsággal sodrott, úgy-hogy varrógépen való alkalmazáshoz is elég vékony szálú, szaktitő szilárdsága teljesen megfelelő. Az új cérnaféleség rövidesen forgalomba kerül.

VISSZATARTHATÓK
ALLÁSUKBAN A VÁRMEGYEI, VÁROSI ÉS KÖZSÉGI TISZTVISÉLŐK

A belügyminiszter a hivatalos lap mai számában megjelent rendeletével felhatalmazza az alispánokat, a közigazgatási ki-rendeltségek vezetőit és a polgármestereket, hogy a vármegyeyei, illetve városi és községi tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat állásukban visszatart-hassák, tekintet nélkül azokra a szabályokra, amelyek a nyugdíjazásra, illetőleg a hivatalból való lemondásra egyébként fennállanak. A visszatartás feltétele, hogy a tisztviselők pótlá-sa nehézségbe ütközik és a vis-zatartást a miniszterhez minden esetben be kell jelenteni.

Közellátás

Bab és borsó kiosztás. A kenyér és lisztjegy utolsó lapján levő I. számú Tartalékszolványra 50 dkg. babot, a 2. számú Tartalékszolványra 50 dkg. borsót, az egy éven aluli gyermekek részére kiadott „Finom-lisztjegy” XI. számú Tartalékszolvá-nyára 50 dkg. babot, és a XII. szá-mú Tartalékszolványra 50 dkg. bor-sót lehet vásárolni.

Hüvelyes árúsító kereskedők a hüvelyes utárványt május hó 23-án, (kedden) vehetik át a Közélemezési Ügyosztálynál. A hüvelyeset június hó 8-án estig lehet kiváltani. A keres-kedők a jegyszolványokkal június 9-én, (pénteken) számolnak el.

Széna beszolgáltatás teljesítése. Fel-hívom mindazon gazdákat, akik a kö-telező réti széna beszolgáltatásnak eddig még nem tettek eleget, vagy eleget tettek, de a kijelölt termény és takarmánykereskedővel még nem számoltak el, hogy a beszolgáltatás-nak, illetve elszámolásnak haadéktal-annul, de legkésőbb 1944. május 20-án d. u. 16-ig tegyék meg eleget, mivel az átvétel és elszámolás a helybeli katonai szénatelepen szünetelni fog kb. négy hétig. Debrecen, 1944. május 16. napja. POLGÁRMESTER

Meteor mozgó műsora

Csütörtökön; 3, 5 és 7 órákor, utoljára! Csak felnőtteknek! Sesuoka Hayakavana, és Viktor Francer főszereplésével, a léleg-zelállítóan izgalmas és izzóan szerelmes misztikus történe: **A megbélyegzett asszony** bemutatón **LELEKUFAROK.** A modern Jud Süss.

Milyen hasznosító hatósági jogositványt nem kaphat zsidó

A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszter ma életbelépte-tett 1204—1944. P. M. számú rende-letét a zsidók hasznosító hatósági jogositványának megszüntetése tár-gyában kiadott 1580—1944. M. E. számú rendelet végrehajtása iránt. A rendelet szerint zsidónak nem le-het adni a következő hatósági en-gedélyt vagy jogositványt:

A szeszgyedárúság körében — szeszfőzde, szeszfinomító, élesztő, ecet, rum, likör stb. előállítására és árusítására, a fogyasztási adó körében: cukor, gyufa, olaj, rádiócső édesítő, tárgysorsjáték, osztálysors-

játék főarúsítói megbízatás, az é-lami italmérsi jövedék körében szesz, bor, sör, pálinka kimérése, a dohányjövédék körében: dohány-termelési és dohányeladási, a vá-mjövédék körében vámközvetítói, vá-mhitel és magánvámraktár tartására vonatkozó engedélyt vagy jogosi-tványt.

Az 1944 május 4-ike előtt zsidó-nak kiadott engedélyeket vagy jo-gositványokat legkésőbb 1944 július 4-ig kell megvonni és a megvonás-sal egyidejűleg a tevékenység azon-nali megszüntetését is el kell rendelni.

A rendőri felügyelet alá helyezett Karádi Katalin Pest környékén egy villába akar visszavonultan élni

Hirt adunk már arról, hogy a rendőrség Karádi Katalint felügye-let alá helyezte. Pejtényi György főkapitány döntését a Toloncházban hirdették ki Karádi előtt, ahol a to-loncház vezetője közölte vele, hogy különböző ügyei miatt szükségessé vált, hogy ugyanolyan elbírálás alá kerüljön, mint azok a nők, akik könnyelmű viselkedésükkel megbot-ránkozlatják a dolgozó emberek társadalmát.

A régebbi akták alapján kiderült, hogy Karádi Katalin első ízben a zsidótörvény kijátszása miatt került rendőri büntetőbíró elé, amikor is 5000 pengőre büntették. Később, mint

a Délibáb utcai titkos relett barlang felhajtója és „sleppelője” ellen in-dult eljárás.

Amikor a rendőri felügyelet alá helyezést kihirdették Karádi előtt, azt kérte a rendőrségtől, hogy Pest környékén villát bérelhessen és itt élhessen elvonultan a világtól, mert „röstelli”, hogy az ilyen „külön-böző” foglalkozású nőkkel együtt járjon hetenkint jelentkezni a to-loncházba.

A rendőrtisztek közölték vele, hogy kérésével majd később dönté-nek, de valószínűleg semmi képpen sem hagyhatja el a főváros területét.

Felbontották a református egyházkerületi tisztségekre beadott szavazatokat

D. dr. Révész Imre ref. püspök el-nöklétével tegnap délelőtt bontották fel az egyházkerületi zsinati rende-és pótképviselőkre és az egyházkerü-leti világi tanácsbírói tisztségekre beadott szavazatokat. Az egyház-kerületi bizottsági tagjai voltak. Sze-npeteri Kun Béla, és Uray Sándor. Teljes egyhangúsággal megválasz-tottak;

I. zsinati lelkesítő rendes képvise-lői tisztségre; 1. Dr. Ferenczy Károly lelkipásztor, egyházkerületi főjegyző, Debrecen. 2. Dr. Makkai Sándor egy-temi ny. r. tanár, egyházkerületi ta-nácsbíró, Debrecen.

II. zsinati világi rendes képviselői tisztségre; 1. Dr. Borbély Sándor al-ispán, egyházmegyei gondnok, Nyir-egyháza, 2. Dr. Böszörményi Emil földbíró, egyházmegyei gondnok, Szatmárnémeti, 3. Dr. Buza László egyetemi ny. r. tanár, egyházkerületi világi főjegyző és tanácsbíró, Kolozs-vár. 4. Papp Szász Lajos, a felsőház tagja, egyházmegyei gondnok, Csoka-kaly, Bihar m. 5. Péchy Szabolcs fő-ispán, egyházmegyei gondnok, Bereg-szász. 6. Dr. Vásáry István ország-gyűlési képviselő, egyházkerületi ta-nácsbíró, Debrecen.

III. zsinati világi pótképviselői tisztségre; 1. Bárczay Isván földbí-r-tokos, egyházmegyei tanácsbíró. Ti-szabura. 2. Dr. Pataky Tibor állam-t-kár, egyházmegyei gondnok, Budape-s 3. Dr. Siménfalvy Árpád főispán, egy-házmegyei gondnok, Nagyszőlős.

IV. zsinati tanintézetű rendes kép-viselői tisztségre; Dr. Nagy Lajos igazgató-taná. 6. Karcag.

V. zsinati tanintézetű pótképviselői tisztségre; 1. Bónis Elemér földbí-

okos, a királyhágómelléki volt egy-házkerület tanácsbírája. Érköbökút. Dr. Jászófalvi Bördögh Árpád közigazgatási bíró, egyházmegyei ta-nácsbíró, az Országos RKIE Szöve-g társelnöke, Budapest. 3. Vadai Ferenc tanügyi főtanácsos, egyházmeg-yei tanácsbíró. Kiszujszállás.

A DEBRECENI TIMARTARSULAT DOMANYA A BOMBAKAROSUL-TAK RÉSZERE

Kovács Ferenc szakosztási elnök, Juytőse; Kovács Ferenc 200.—, Sárga István 200, Piros József 200, Kiss Imre 100, özv. Szilágyi Lajosné 100, Katona Ignác 100, Szabó Péter 100, Erdei Kálmán 100, Kovács István 100, Bartha József 100, Orbán Péter 50, Juhász Zsigmond 50, Fazekas Pé-ter 50, Fazekas László 50, Szűcs Im-re 50, Lócsel István 50, Kovács László 50, Kovács Lajos 50, Szilágyi Sándor 40, Bakonszegi Imre 40, Kiss László 30, Nagy Albert 30, Hadházi Bálint 30, Nagy László 25, özv. Nagy Lajosné 25, ifj. Piros József 20, Sü-völtös Sándor 20, E. dei István 20, Nagy Gábor 20, Titonelli Lajos 20, Talmáncsi Gergely 20, Vince József 20, Ladányi János 20 ifj. Süvöltös Sándor 20, Berecki István 20, Varga Gyula 20, Győri Bertalan 20, Bacsó János 20, Erdei László 20, Major Gyula 20, Uri István 20, Domján Imre 20, Simó István 20, Tóth Ferenc 20, Tóth József 20, Bihari István 20, Ungvári István 20, Kiss József 20, Kiss Gábor 20, Csurgó János 20, Erdei János 20, Major László 20, Csige István 20 pengő. Összesen; 2.470.— pengő.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel.: 25-45. Igazgató: B. Unger István. Előadások d. u. fél 4. este fél 7 órákor.

Csütörtökön bérletszünetben Pénteken A) bérletben Szombaton B) bérletben

Barabás Sári
és
B. UNGER ISTVÁN
felléptével

Víg özvegy
Lehár örökszép operettje
Csütörtök délután 3 órákor

Csárdás
Kifünő operettsiker.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Csütörtökön és pénteken
Alida Velli főszereplésével

Szerelmi riadó
derős, hangulatos olasz vígjáték
Előadások kezdete
csütörtökön 3, 5 és 7 órákor,
pénteken 5 és 7 órákor.

Meteor mozgó műsora

Csütörtökön; 3, 5 és 7 órákor,
utoljára! Csak felnőtteknek!
Sesuoka Hayakavana, és Viktor
Francer főszereplésével, a léleg-
zelállítóan izgalmas és izzóan
szerelmes misztikus történe:
A megbélyegzett asszony
bemutatón **LELEKUFAROK.**
A modern Jud Süss.

APOLLO FILMSZÍNHÁZ

Előadások; 3, 5 és 7 órákor.

Nemes Rózsa

Vezető szerepekben: Bulla Elma
Bihary J, Simor E, Pataky J,
Meggyaszay V, Fáy B és
Halmay Tibor

VIGSZÍNHÁZ

Ma 3, 5 és 7 órákor,
holnap utoljára 5 és 7 órákor.
a legszellemebb és legmulate-
ta öbb vígjáték.

Asszonyfurlang
Fősz.: Paula Wessely, Attília
Hörbiger, Hermann Thimig,
Hans Holt.

A kormány feladata : valamennyi belső ellenség teljes hatálytalánítása

Ami a zsidó kapzsiság összegyűjtött, az most a nemzet vagyona — Minden semleges álláspont a belső ellenség hadállásának támogatását jelenti

Nagyvárad, május 17. Vitéz Jaross Andor belügyminiszter kedden Nagyváradra érkezett, hogy részt vegyen vitéz Rajnay Károly ny. vezérőrnagy, az újonnan kinevezett Biharvármegyei és nagyváradai főispán beiktatásán.

A vármegyei törvényhatósági bizottságot díszközgyűlésen vitéz Nádányi János alispán meleg szavakkal üdvözölte az új főispánt.

Ezután vitéz Jaross Andor belügyminiszter állott fel szólásra általános figyelem közepette.

— Nekünk ma arra van szükségünk — mondotta —, hogy katonás szellemű férfiak vezessék minde-

nütt a törvényhatóságokat, mert a mai idők egyetlen komoly karaktere a háború.

— A kormányzatnak, elsősorban a belügyi kormányzatnak a feladata valamennyi belső ellenségnek teljes hatálytalánítása és ha kell, az extirpálása. Nem lehet a bátor honvédségtől a külső arcvonalon harcias magatartást elvárni akkor, ha idehaza tépelődő és lélek nélküli a társadalom egy része. Ez a gondolkodás Magyarországon ma megszűnt s amennyiben ilyen gondolkodásnak valahol még valami csíráját találjuk, ki fogjuk irtani.

zet vérkeringéséből el kell távolítani minden fertőzőanyagot és a fertőzés minden lehetőségét. E tekintetben a magyar kormány tovább negy lépésről-lépésre. Nem akarok erről részletesen nyilatkozni, tessék az eseményeket figyelni, figyelemmel kísérni. Hangsúlyozom, hogy mindaz, amit vagyomban, kincsekben és értékekben a liberális korokban a zsidóság kapzsisága összeszedett gyűjteni, az megszűnt az ő vagyona lenni, az most a magyar nemzet vagyona. Ez a vagyon azonban nem lehet egyszerűen —

ajándékozás tárgya, azaz nem lehet bizonyos nemzeti érdemeket honorálni. Ezzel a nemzeti egyetemének kell gazdagodni, azt bele kell építeni a nemzeti gazdálkodás vérkeringésébe úgy, hogy minden becsületes dolgozó magyarnak jusson belőle.

A miniszter végül ezeket mondta:

— Katonapolitikát, katonai fegyelmet akarunk, katonai szellemiséget, ami nem azt jelenti, hogy katonáknak akarjuk átadni az ország politikai vezetését, de igenis katonás szellemre van szükség, hogy mindenki át legyen hatva attól a tudattól, hogy ebben a nehéz időben, amikor a mostaniaknál is nagyobb megpróbáltatásoknak és súlyosabb harcoknak nézünk elébe, csakis ezzel a kemény katonás szellemmel állhatjuk meg helyünket és biztosíthatjuk jövőnket. A totális háború nem ismer irtóalmat. Nem szabad megrendülni a szívnek akkor sem,

Hüvelyesek felvásárlására

kijelölt körzeti kereskedőkkel összeköttetést létesítene, öskeresztény helyi megbízottakkal keres, kijelölt országos kereskedő.

URADALMAKTÓL KÖZVETLENUL IS VÁSÁROL:

Budapest székesfőváros közügyi élelmiszerárúsító üzeme.

BUDAPEST, IX. SOROKSÁRI UT 58

ha bombák hullanak körülöttünk. — Nemcsak a konvédnak van ma felelősségteljes feladata a helytállásban, hanem a totális háború megkívánja, hogy mindenki vállalja a felelősséget künn és idehaza egyaránt.

A keresztények nem léphetnek be a gettóba

Éled a gettó, — élet a gettóban — Kiosztják a zsidóktól elkobzott rádiókat — Vasárnap ne jöhessenek ki a zsidók a gettóból

Kedd este zárták be a gettó kapuit Debrecenben és azóta elkülönítve éli életét a debreceni zsidóság. Az élet kezd már kialakulni a debreceni gettóban. Az első éjjel csendesen telt el, korán lefeküdt a gettó. Zsidó rendőrségszolgálat állított fel a zsidó tanács a gettóban és ezek tartják fenn a rendet a gettó belterületén. Ezek ellenőrzik, hogy a kapuk be vannak-e zárva és vigyáznak a gettó közbiztonságára. A rendőrök figyelmeztették a gettó lakóit, hogy este korán térjenek nyugovóra,

ne korzózzanak a gettó utcáin. Különbözők az egyik gettórészből, a Csók-utcai kapufelőlőből nem lehet átmenni a Pásti-utca, József kir. herceg-utcai részre.

Szerdán 11 órakor volt az első „kimenő” vásárlás végett és azt a kimenőt szinte a gettó minden lakója igénybevette, özönlöttek a városba és összevásároltak mindent. „raktárra” dolgoznak ügylésznek.

A gettóban lakó keresztények kiköltözése is folytatódott és csaknem befejeződött.

zót vagy a séányokat és zaavadják a keresztény közönséget. Ennek hamarosan elejét kellene venni olyan rendelkezéssel, amely kimondja, hogy a zsidók csak olyan napokon jöhessenek ki a fentebb megállapított időben, amikor vásárlást valóban tudnak végezni.

MEGROHANTAK AZ ÜZLETEKET PIACOT A ZSIDÓK

A zsidók kijárással kapcsolatos kérdés az is, hogy hogyan ellenőrizhetjük a zsidóknak túlzott vásárlási kedvét.

Több helyről érkezett panasz már, hogy az első napon, tegnap, a zsidók óriási tömegű élelmiszert és közszükségleti cikkeket vásároltak fel. Ennek legegyszerűbb megakadályozása természetesen az lenne, hogy a kereskedők csak korlátozott mértékben szolgálják ki őket, az elintézésnek ebben a módjában azonban nem lehet teljesen megbízni.

Szerkesztőségünkhez egy debreceni magyar ember azzal az ötlettel fordult, hogy a zsidókat a gettó kapujánál ellenőrizni kell, mit visznek be. Meg van ugyanis rendeltetleg állapítva, hogy mit kaphatnak a zsidók és mit nem. A gettó kapujában a zsidók csomagjait felül kell vizsgálni, nem engedhet meg például, hogy borjűhúst szerezzenek be, ami számukra nincs engedélyezve.

Amennyiben a rendőrségnek nem volna elegendő embere ezekre a felülvizsgálatokra, többen jelezték már, hogy önként hajlandók rendőri segítséget mellett a zsidó csomagok tartalmának átvizsgálását végrehajtani. Amennyiben olyan árucikkeket is találhatnak a zsidóknál, melyek őket nem illetik meg, ezeket elkobozzák és szétszerták az arra rászorultak között.

A gettó telefonjainak leszerelése folyamatban van. A forgalomból már minden zsidónál levő készüléket kikapcsolták, annak a néhány keresztény családnak van még a telefonja kiknek még nem sikerült kiköltözni a gettóból. Ezek, amikor a városban lakást kapnak, tartoznak ezt a postánál bejelenteni, s ebben az esetben telefonkészüléküket mindjárt leszerelik, illetve üzemen kívül helyezik.

KERESZTÉNYEK NEM MEHETNEK A GETTÓBA

A zsidóságnak a gettóba való elkülönülése azt jelenti, hogy a gettóba a keresztények nem mehetnek be. Szerdán többen akartak bemenni, de ezek nem kaptak belépési engedélyt. Csak egészen kivételes esetekben külön-

Nincs magyar biztonság, míg a kárpátok keleti lejtőin Sztalin bolsevista birodalma áll

— Sokszor mondtam már, az ellenzéki harc idején is, hogy a mi feladatainkat egyedül mi tudjuk megoldani. Ertelmét kell látnunk és találnunk e háborúnak. Még ma is találkozunk olyan magyar emberekkel, akik azt mondják — lehet, hogy az aggodás szava szőri belőlük —, hogy e háború értelme távol áll Magyarországtól és a magyar politikai gondolatától.

— Nincs magyar biztonság, nincs

történelmi magyar jövőddé addig, amíg a Kárpátok keleti lejtőjén Sztalin bolsevista birodalma áll. S azt is mondom, hogy nincs európai jellegű biztonság, amíg az angolszász politika mesterkedése odairányul, hogy az európai nemzetek felosztásán keresztül uralkodjék az európai népek felett. Ennek a háborúnak tehát megvan a maga magyar értelme.

A belső ellenséggel leszámolunk

— A belső ellenséggel — amennyiben valahol még felüti fejét — le fogunk számolni. En tovább megyek és arra figyelmeztetek minden magyar embert és családot, hogy ma a belső ellenség hadállásainak támogatását jelenti minden semleges álláspont, minden lagymatag nézet s minden néven nevezendő kétségeskedés, gyanú és aggodalom. Aki ma úgy érzi és úgy látja,

jönak, hogy neki kötelessége megvédeni esetleg rosszabb sorsba került ügyevezett embertársait, annak azt mondom: válasszon azonnal és örökre kettő között: vagy 13.5 millió magyar érdekében hajlandó politikát csinálni és ezek sorával vállal közösséget, vagy azzal a néhány százezer emberrel, aki nem tartozott sohasem a magyar közösségbe.

Célunk: az élet szolgálata

— Közigazgatási munkánkat a modern élet követelményei szerint egy más nézőszög irányában kell beállítanunk, ez pedig az eredményesség, a jog merev kerete természetesen bizonyos szabályokat ad a közigazgatási életnek is, de nekünk nem lehet célunk minden áron a jog védelme, a mi célunk az élet szolgálata és az élet eredményeinek megmutatása. Engem nem az érdekel a közigazgatás munkája folyamán, hogy milyen mértékben tehetőet elég valamely jogszabálynak, engem az érdekel, hogy a jog szabályok alkalmazása révén emeltem-e a szociális nívót, segítettem-e közegészségügyünkön, előmozdítottam-e a gazdasági fejlődést és a testvéries együttműködést, amelyre az egész magyar világnak az élet legkülönbözőbb síkjain és változataiban szüksége van.

Utána a városházán ugyanilyen ünnepélyes keretek között iktatták

be Nagyvárad törvényhatósági jogú város főispáni méltóságába vitéz Rajnay Károly ny. vezérőrnagyot.

A főispán bemutatkozó beszéde után Jaross Andor belügyminiszter emelkedett szólásra s beszédeben a többi között ezeket mondotta:

— Van bizonyos történelmi analógia abban, hogy Szent László királyunk is Kelet felé forgatta kardját. A népvándorlás hullámai a Kárpátok gerinceit ostromolták, de Szent László odatartotta pajzsát, megvédte az ország rendjét az idegen invázió pusztításának lehetőségétől. Amikor keressük az energiát, amely a nemzetben szunnyad és ki akarjuk emelni a nemzetet abból a bénító állapotból, amelybe olyan áramlat juttatta, amely puha polgári erényeket akart meghonosítani a kemény katonasínek helyett, akkor nagy szükségünk van arra, hogy összejöjjünk az ország különböző helyeiről, itt Nagyváradon és emlékezzünk Szent László királyra.

A belügyminiszter ezután arról beszélt, hogy Nagyváradot úgy tekintették 1918—19-ben és az ezt megelőző években, mint a zsidó liberális kapitalizmus fellegvárát. Azóta Nagyvárad közönsége súlyos megpróbáltatásokat élt át a nemzet egyetemével együtt.

A zsidó vagyon a nemzeté

— En ma egy új Nagyváradot láttam előttem kitarulni a május napfényben — folytatta a miniszter. — Láttam, hogy itt van az új nacionalista Nagyvárad, amelyben nincsenek zsidók az utcákon. A nem-

A levélpostaküldeményeket egyelőre kikézbésítik a gettóba

A gettó lezárásával kapcsolatban felmerült az a kérdés is, hogy az ottlakó zsidók, akik esetleg postán küldeményeket kapnak, milyen módon kaphatják kézhez ezeket a küldeményeket. Elsősorban címük megváltozott, másodsorban pedig a gettóba keresztények nem léphetnek be és így a levélhordónak sem lehet a gettó területére bemenni.

Illetékes helyen a következő felvilágosítást adták az ügyben. A gettóban lakó zsidók a levélpostaküldeményeket egyelőre — további intézkedésig — kézhez kaphatják. A levélhordók tehát egyelőre bemehetnek a gettóba. A gettóban a Zsidó Tanácsnál számon van tartva, hogy melyik címzett hol lakik és így kézhez kaphatják a küldeményeket.

Természetes, hogy a csomag és

penzküldeményeket nem kaphatják meg a zsidók, hiszen ez összeütközésbe kerülne a zsidó vagyontárgyak zárlatával a vételéről kiadott rendelet alapelveivel.

Felmerül az a kérdés, hogy a jövőben nem lehetne-e azt megoldani, hogy a zsidóknak szóló levélküldeményeket a posta csak a zsidó tanácsnak adja át, tehát nem hordja szét a gettóban lakó zsidók között. Arról azán a zsidók saját hatáskörükben gondoskodhatnának, hogy mindenki megkegyelmezzen neki címzett levelet. Vég eredményben a keresztény levélhordóknak igazán más feladatuk is van, mint az, hogy az egyelőre teljesen rendszerentlen lakó zsidó címzettet keresgessék a gettóban, ami hosszú idő is vesz igénybe, mint a rendszeres levélkihordás.

Vasárnap ne jöhessenek ki a zsidók

Ismeretes, hogy a kiadott rendelkezések szerint a zsidók a gettóból délután 11 és 1 óra között járhatnak ki bevásárlás céljából.

Ezzel kapcsolatban többen érdeklődtek már szerkesztőségünkben az iránt, hogy a zsidók vajon vasárnap és ünnepnapokon is kijöhessenek-e, ami-

kor tudvalevőleg nincsenek üzletek nyitva? A bevásárlást ekkor úgy sem tudják végrehajtani a zsidók, tehát teljesen feleslegesnek kell tekinteni az ilyen napokon a kijöveleket.

Elképzelhető, hogy vasárnap, vagy ünnepnapokon a sárga csillagos zsidók tünnetileg el rojják lépni a kor-

ZAHÉY SÁNDOR

Debreceni Közgazdasági Vállalatok Rt. üzemeltetése

a Nyirboghányi Petróleumgyár Rt. ásványolajtermék nagykereskedő

Déli sor 4-b. Tel: 12—23

Benzinek, petróleum, gázolaj, gép-, motor-hengerolajok, kocsikenőcs, gépszir
állandóan raktáron

Élelmiszer

kereskedelmi részvénytársaság keres azonnali belépésre átiró árukönyvelésben jártas, önálló munkára

mérlegképes könyvelőt

Ajánlatokat élettrajzi adatokkal, eddigi működés megjelölésével a kiadóhivatalba

„Árukönyvelés” jellegére kérjük.

engedéllyel léphet be keresztény ember a gettóba, ezt az engedélyt a rendőrség adja ki.

ELKÖVETEK AZ ELSŐ LOPAST A GETTÓBAN

Fényes Márta Hatvan-utca 6. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki édesapjának, dr. Fényes Jenő ügyvédnek 5000 pengő értékű négy vend ruháját ellopta.

ELSO ITELET A DEBRECENI GETTÓ ENGEDÉLYNEKÜLI ELHAGYÁSÁÉRT

A Piac-utcán szolgálatot teljesítő rendőrnek szerdán reggel feltűnt egy sárgacsilagot viselő zsidó, ki celtalanul sétált az utcán.

Stern Miklós a gettónak engedély nélküli elhagyása miatt vonták feléltetésre. Bűnösségét megállapították és 40 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén pedig 2 napi elzárásra ítélték.

HIVATALOS HIRDETMÉNY

A zsidók tulajdonában volt rádiókészülékeknek térítési díj ellenében egyes magánszemélyek használatára átadása tárgyában

A m. kir. Belügyminiszter Ur rendelkezése folytán a zsidók tulajdonában volt rádiókészülékek megfelelő térítési díj ellenében mindenben megfizethető olyan magánszemélyek részére is átengedhetők, akik használatában lehetővé válik a hirtanyagnak a rádióval nem rendelkező nagyobb számú közönség által való hallgatása is.

Fentiek folytán felhívom azon helybéli, forgalmasabb, nagyobb látogató közönség rendelkezésére álló üzletek (vendéglő, kocsma, kávéház, borbély fodrász, cukrász, nagyobb munkás létszámmal dolgozó műhelyek, stb.) tulajdonosait, azonfelül a helyileg ténylegesen működő és nemzethűség szempontjából megbízható olyan egyes stiletok vezetőségét, amely egyesületek helyiségében a juttatott rádiókészülékek elhelyezése és használata révén a keresztény közönség rádió útján való tájékoztatása eredményesnek ígérkezik, hogy a szóbanlévő zsidó tulajdonost képezet rádiókészülékek igénylésére irányuló kérelmüket f. év május hó 20-án déli 12 óráig a városi főispáni hivatalban (Városháza I. emelet) annyira inkább terjeszték be, mert a fenti határidőn túl bejelentett igénylési kérelmek figyelembe vehetők nem lesznek.

Debrecen, 1944. május 17. POLGARMESTER.

Sokmillió értékű békebeli áru egy dusszag zsidó kereskedő raktárában

Szabotázs vagy láncolás? — Szándékosan vagy bűnös könnyelműséggel tönkretette az árut, nehogy közfogyasztásba kerüljön a hadifontosságú cikk Megdöbbentő felfedezés a raktárban

A Debreceni Újság—Hajdúföld egyik múlt számában részletesen beszámoltunk arról, hogy egy helybéli zsidó kereskedőnél, Király Albert Debrecen Hunyadi utca 2. szám alatti lakosnál, tiz raktárában félmilliót érő felhalmozott árut találtak. A Baross Szövetség rádiókereskedő szakosztályának ülésén tették először szóvá a szónokok, hogy Király Albert zsidócég lezárt üzletében Bory Ernő zárgondnok a leltározás során hatalmas, szinte hihetetlen árukészletre talált.

lottuk. Erdei Pál, aki legrégebben dolgozott Királynál, most szemüveget hord és az egészségtelen levegő miatt teljesen megbetegedett. Valamennyi munkástársa nevében beszélt arról a lehetetlen állapotról, mely az üzemben volt.

Kohn Albert csöppet sem dicsőéges muljtát. Emlékeznek rá többen, hogy ezelőtt nyolc évvel még egy tenyérnyi műhelyben dolgozott az egyik kis mellékutcában és munkája nem volt valami keresett cikk. Az után szinte ámenet nélkül kezdett meggazdagodni, míg végre eljuttat a Hunyadi utcai nagykereskedéshez és a most felfedezett tiz raktárhoz.

És mi van a többi zsidó kereskedő raktárával?

A most felfedezett raktárak azonban, véleményünk szerint, csak egy egészen kicsi részét képezik azoknak a zsidók által „beszervezett” áruhalmozó gócpontoknak, melyek még Debrecenben vannak. Mert hogy vannak, az kétségtelen. Hova lett Katz Andorék, Rosenbergek, Földes, Achkerzmann Sidonék raktára? Mert hogy volt és még mindig van raktárak, az kétségtelen.

Husz mo'orkerékpár, rengeteg radiátor és nagymennyiségű vasáru a padlásán

Horváth Sándor a leltározó bizottság egyik tagja, ezután a padlásra vezet bennünket, ahol nem kevesebb, mint 100.000 pengő értékű holmit halmozott fel Király-Khon Albert. Husz üzemképes, pompás gumival felszerelt motorkerékpár, nagymennyiségű radiátor, 50 varrógép, sok ezer vadonat új külföldi kerékpár sárhányó, három vagon ócskavas, elképzeltetlennül nagymennyiségű vasdrót, vaskályha és különböző gépek rozsdásodtak itt már hónapok vagy évek óta, bizonyítékul annak, hogy Király Albert nem „feketézni”, hanem szabotázs akart.

Csak a Hunyadi utca 2. szám alatti épület padlásán levő holmik értékesítéséből, öt iparoscslád tudott volna kényelmes megélhetéshez jutni szakemberek véleménye szerint. Nem beszélve arról, hogy Király-Khon Albertnek nem kevesebb mint tiz ilyen, vagy ehhez hasonló raktára volt Debrecenben és környékén, a Kiss Aron utcán, Erzsébet utcán, Monostorpályiban és Nagyváltán.

Kisemberek kifizetett váltóival manipulált

A padlásszemle után az üzleti könyveket néztük át. Itt kiderült, hogy a cég 1941 óta nem vezetett semmilyen könyvet. Az egyik fiókban ezzel szemben ötszáz darab kifizetett váltót találtak, melyeket Király Albert nem adott vissza tulajdonosaiknak, hanem különböző pénzintézetekből összegeket vett föl rájuk. A Leszámláló és Pénzváltó banknál 26.000 pengőt vett föl a letétbe helyezett árua, hogy raktárainak, az 1938-as árak szerinti 500.000 pengős értékével szemben bizonyos passzívát mutathasson fel. Elképzeltető, hogy micsoda felhalmozott értékek lehetnek egy olyan raktárban, ahol a hat év előtti árak szerint is félmillió pengő van.

Nyolc év alatt szerezte hatalmas vagyonát Király Albert

A leltározást végző keresztény kereskedők eléggé ismerik Király-

Király Albert, — aki azelőtt Khon névre hallgatott —, raktárait most leltározták. Megdöbbentő felfedezésre jutottak a leltározók: sokkal nagyobb arányú visszaélésekről, csalásról van szó, mint feltehető volt: szabotázs, honvédelmi érdek elleni súlyos bűncselekmény, a legenyhébb, ami azonnal megállapítható. A Debreceni Újság—Hajdúföld munkatársának alkalmá volt szerdán délelőtt az áruaktárt megtekinteni.

Rövid szemleutat tartottunk a kormányrendelet folytán zárt üzletben, és a mindenki előtt eldugott raktárakban, hogy a példátlan visszaélésekről saját szemünkkel győződjünk meg. Az üzletben Bory Ernő zárgondnok vezetésével most végzik a leltározási munkákat, melynek során a derék becsületes magyar iparosok egyre megdöbbentőbb dolgokat fedeznek fel. Horváth Sándor rádió nagykereskedő vezet bennünket Király-Khon Albert helyiségében.

Kerékpár és elem

Az üzletben körülbelül 250 vadonatúj kerékpár van. Természetesen nem egy darabban és nem mint áru mert Király Albert ezekből senkinek sem adott el. Az új vázakra régi kerekeket és még régebbi alkatrészeket szerelgetett és így mint használhatatlennak tartotta az árut. Az egyik sorokban három hatalmas láda zseblámpa elem van, körülbelül kétezer darab. Valamennyi felbontatlan még, de már egyik sem használható, mert mind kimerült. Most, amikor a légtöltési szolgálat részére annyira kellett és kell az elem, Király Albert egyetlen darabot sem adott el, hanem kivonta a forgalomból ilyen módon semmissítette meg azokat. Főn a legfelső polcon, izzólámpák vannak, körülbelül 20.000 darab. Ezekből sem adott el egyetlen darabot sem, — mert nem feketézni, hanem megsemmisíteni akart.

WC-ben dolgoztatta keresztény munkásait

Az üzlet mellett egy W. C.-ből berendezett műhely van, ablak és szellőztető helyiség nélkül. Itt a keresztény alkalmazottak dolgozták megukat tönkre, mint ahogy azt az egyik munkástól Erdei Páltól hal-

színház Vig özvegy

Barabás Sári búcsúfellépte

Szinte theatre pare volt tegnap este a Csokonai színházban: Lehár Ferenc világhírű operettje: A Vig özvegy került színpadra Barabás Sári búcsúfelléptével.

Pedig közel negyven éve, hogy Lehárnak ezek a búcsújos melódiai először fölszandultak. A Vig özvegy volt a legnagyobb s azóta is felülmúlhatatlan Lehár-siker. Aig van a földnek olyan zuga, ahol ne ismerjük Lehárnak ezt a darabját, ha színpadról nem, hát filmről. Mert így még könnyebben eljuthatott mindenhova...

A Vig özvegy az új esztendő berállításában egészen újszerűen is hatott. Az előadás pedig valóban fővárosi színvonalon mozgott. Ezt nyugodt lelkiismerettel, őszinte meggyőződéssel állíthatjuk, amikor alkalmunk volt úgy a vidéken, mint a fővárosban is annyiszor látni ezt a pompás darabot.

Barabás Sári már maga is a legmagasabb rangra emelte ezt az együtttest, amely — és ezt mindjárt hozzáteljeseljük — mindenképpen méltó volt hozzá. Barabás Sári a legterősebb Glavári Hannák egyike. Főlegesen dominálja a színpadot ragyogó megjelenésével, finom játékaival és nagyszerűen kulturált hangjával. Előadásából úgy szikrázik ki Lehár melódiainak minden meleg szépsége, mint a gyémánt káprázoló tüze. Különösen megkapón interpretálta a híres Vilya-románcot. Ritka élmény volt ez a szám. Mindenki tapsolt! De az est egész folyamán ünneplő fogadtatásban volt része a virágokkal is elhalmozott Barabás Sárinak, ezt a kiváló művésznőt, ideális Vig özvegyet.

Németh Ilonka sikkes, kedves Vancienne volt a szépen énekelt. — Partnere: Dalnady Géza most is bizonyított, hogy Unger Istvánnak egyik legszerencsésebb akvizíciója. Egyénisége igen rokonszenves, teljesen otthon van a színpadon s hajlékony, kellemes tenorhangját ügyesen kezeli. Különösen kitűnt ez a „Májusban nyílnak a rózsák” kezdetű nehéz parthiánál, amelyet főként vidéki színpadokon ritkán hallhatunk ilyen hibátlanul.

Szabó Samu izes humorával Nyegus figuráját is igen élvezetessé tette. Elismeréssel állapíthatjuk meg, hogy nem él vissza a sok kínálóko pontjával, hanem mértékelt tud tarlan. Ölelet volt a Deésy Jenő

Zéta Mirkója is. Csengeri Aladár, Márki Géza, Hortobágyi Artur epizód szerepekben is figyelmet keltenek. A balett most is kitűnt magáért s a zenekari pálcá Hukvári Jenőnél avatott kezében volt. Lehár finom, selymesen álomszerűen puha melódiai frissen, tündén patkzottak a fegyelmélet zenekarból.

Végül említjük meg beleznai Unger Istvánt, aki — megítélésünk szerint — hármass sikert könyveheltt el ezen az estén. Mesteri rutinjal játszotta régi szerejét: Daniolovics Danilót. Rendkívül ügyesen transzponálta forgószínpadra, mondhatjuk technikailag korszerűsítette ezt a Lehár-darabot. A színpadképek színesek, hangulatosak, elevenek voltak. Mindezek a színész és a rendező érdemei. Mint színigazgató, a szezon elején azt az ígéretet tette, hogy állandó vendégművésznőként hozza Barabás Sárít. Köszönet illeti Barabás Sárít azért is, amiert lehetővé tette, hogy beleznai Unger István ezt a váltót gavalérossan beválthatta.

SZÍNHÁZI MŰSOR Csütörtök este: Vig özvegy. Bérletsünet. Péntek este: Vig özvegy. A) bérlet. Szombat délután: Törtetek. Olcsó filléres előadás. Szombat este: Vig özvegy. B) bérlet. Vasárnap délután és este: Vig özvegy.

Millett használják állandóan megelőzésre a Darmol szert, mert megbízható és teljesen fájdalom nélkül hat. Legjobb és legelőnyösebb csokirostos hashajtó is. DARMOL

Hajduhadházon Rásó István alispán szemé- lyesen jelöli ki a gettó helyét

Folyamatban a hajdúmegyei gettók felállítása

Részletesen beszámoltunk arról, hogy Rásó István alispán Hajdú vármegyében elrendelte a zsidóknak gettóba való költöztetését. Az alispán intézkedése következtében a megyei városokon kívül öt nagyközségben állítanak fel gettót. Hajdúhadházon a munkálatok már előrehaladott stádiumban vannak, az oda való beköltöztetést már meg is kezdték és ennek ellenőrzésére dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző szerdán kiutazott a helyszínre.

A hajdúhadházi gettó felállítása körül nagyobb zavarok vannak. Itt a zsidók szétszórtan élnek a keresztyének között és a gettót nehéz kijelölni a keresztyén lakosság sérelme nélkül. Több terv merült fel és a legülőbbi tervnél, amelyet meg is akartak valósítani, 38 gazdálkodó családot kellett volna kiköltöztetni ősi szülőházukból.

Szerdán délelőtt Hajdúhadházi 88 tagú bizottság kereste fel a megvevőházán Rásó István alispánt hivatalában és a küldöttség szónokai arra kérte az alispánt, hogy a gettó megvalósításával készített legutóbbi tervet helyezze hatályon kívül és a gettót úgy oldják meg, hogy ne kerüljön ilyen nagyszámú ember az őslakosok kitelepítésére. Az alispán ígéretet tett arra vonatkozóan, hogy ma, csütörtökön reggel kiutazik Hajdúhadháza és személyesen fogja kijelölni a gettó helyét. Az alispán gyors és erélyes intézkedése következtében mindenkinek legnagyobb megelégedésére történik a gettó kijelölése és rövidesen sor kerül arra, hogy Hajdúhadház 483, Téglás 172, Hajdúszámon 185 és Vadaspércs 292 zsidó lakosságát odaköltöztessék.

Balmazújvárosban is nehézségek vannak a gettó helyének kijelölésével. A község vezető főjegyzője a járás főszolgabírájával együtt abban állapodott meg, hogy a gettót a községtől két kilométerre a jénőházi uradalomban jelölik ki, tekintettel arra, hogy Balmazújvárosban is oly szétszórtan laknak a zsidók, hogy ott a keresztyének sérelme nélkül elképzelhetetlen a gettó megvalósítása. A jénőházi uradalomban elegendő épület áll rendelkezésre ahhoz, hogy Balmazújváros 384, Tiszacséce 124 és Egyek 88 zsidó lakóját el lehessen helyezni benne, de a miniszteri rendelet szigorúan kimondja, hogy a zsidókat tábor-szerűen nem szabad a gettóban elhelyezni és így most új megoldást kell keresni.

A három megyei város polgármestere megtette a szükséges intézkedéseket a zsidók gettóba való telepítéséről. Statisztikai adatok szerint Hajdúnánáson 1003, Hajdúszámon pedig 413 zsidó kerül gettóba.

Véglegesen eldöntötték már a püspökladányi járás községei zsidóinak is gettóba való helyezését. Ebben a két járásban két gettót állítanak fel. A püspökia-

dányi gettóba az odaváló 554 zsidón kívül Földes 214 és Hajdúszóvár 72 zsidója, míg a nádudvari gettóba az ottani 145 zsidón kívül Kaba 214 és Tetétlen 40 zsidója kerül. Hajdú vármegye városaiiban és községeiben erőteljesen folyik a munka a gettók kijelölése, illetve a zsidóknak odaköltöztetése terén, mert az átköltöztetéseket legkésőbb május 31-ig be kell fejezni.

A Debreczeni Újság-Hajdúföld gyűjtése a bombakárosultakért 21.587 P 66 fillér

A Debreczeni Újság - Hajdúföld kiadóhivatalába az elmúlt nap is érkeztek megajánlások a bombakárosultak javára. Eddigi gyűjtésünk 20754 pengő 66 fillér. Ehhez az összeghez a következő adományok érkeztek: Szemes Árpád és Évi, Pavillon lak-tanya 20, Első Magyar Általános Biztosító Társaság debreceni főgynök-sége 30, Vízszék gyűjtésének rész-le 424 és Okányi Levente Egyesület labdarúgó szakosztálya 27 pengő. Dicsőretekkel kell megemlékeznünk Szemes Árpádról és Évikéről, aki belátva az idők komolyságát, saját zse-

ből pénzüket adományozták a nemes cé-ra. Követésre méltó példának állí-tjuk őket a debreceni diákság elé. Özv. Kéki Sándorné Tar-n. 3. 100., Reiche Ida nyelvtanár és taní ványainak adománya 52.—, Gabonafor-galmi Központ debreceni kirendeltsé-ge 80.—, Boross Tóby József Szécs-henyi utca 45. 100.— pengő. Eddigi gyűjtésünk eredménye te-hát 21587 pengő 66 fillér. Adomány-ot a nemes céra minden nap elfo-gad kiadóhivatalunk, Ferenc József-út 56. sz. Vármegyeháza mellett.

Vasárnap az elhunyt hősök emlékének áldoz Debrecen

Hősök napjának megünneplése

Az 1924. XIV. t.-c. az 1914-1918. évi világháború hősi halottainak emlékére minden év május havának utolsó vasár-napját „Hősök emléknapjává” néven nemzeti ünnepé avatta. A hősök emléknapja a folyó évben — a pünkösdi ünnepnek miatt egy héttel korábban, vagyis — május hó 21. napján (va-sárnap) kerül méltó módon meg-ünneplésre.

Ugyanakkor kell megemléke-zni az 1938. év óta történt had-műveletekben hősihalált halt honvédeinkről is.

A város polgármestere a hő-sök emléknapjának előkészíté-sére egy bizottságot alakított.

A város polgármestere az elő-készítő bizottság javaslatát elfo-gadva, a hősök emléknapjára a rendkívüli viszonyokra tekintettel, az el-múlt évtől eltérően szűkebb ke-retek között — az alábbiakban állapította meg.

Felkérte a helybeli egyházak

vezetőségét, hogy f. évi május hó 21. napján reggel legkésőbb 9 órai kezdettel tartsanak ünne-pélyes istentiszteletet az egyhá-zak templomaiban és hogy az istentisztelet tartásának helyét és idejét a helyi napilapokban kellő időben, előre tegyék köz-hírré.

A Hősök-napján két helyen lenne ünnepély espedig:

1. az Országzászlónál,
2. Hősök temetőjében.

Az Országzászlónál tartandó ünnepély 9 óra 30 perckor, a Hősök temetőjében tartandó ün-nepély 11 órakor kezdődik.

Az Országzászlónál tartandó ünnepély előtt, délelőtt 9 órai kezdettel a Honvéd Állomáspa-rancsnokság által kirendelt tisz-ti küldöttség a Honvéd-utcai lak-tanyában elhelyezett 3-as hon-véd emléktáblát, míg az előkés-zítő bizottság által már erre felkért társadalmi egyesületek a Hősök fasorában elhelyezett em-léktáblákat koszorúzzák meg.

Az Országzászlónál tartandó ünnepély programja

1. Nemzeti Hísekegy. Eneklés a debreceni dalárdák.
2. Ünnepi beszéd.
3. Emlékmű megkoszorúzása.
4. Szózat. Eneklés a debreceni dalárdák.

Hősök temetőjében tartandó ünnepély programja

1. Nemzeti Hísekegy. Eneklés az Egyetértés dalegylet.
2. Ünnepi beszéd.
3. Az emléktábla megkoszorúzása.
4. Szózat. Eneklés az Egyetértés dalegylet.

A Hősök temetőjében rendezendő ünnepélyt a Tűzharcos szövetség debreceni főcsoportja rendezi.

A fenti ünnepélyektől telje-sen függetlenül Debrecen sz. kir. város képviselője minden ünnepi külsőség mellőzésével egy-egy koszorút helyez el a 3-as honvéd (Lajos király-térén), 39-es közös gyalogezred, 2-es honvéd huszárezred, 16-os közös huszárezred, valamint a hadifo-goly-temetőben lévő emlékmű-veken.

Az Országzászlónál tartandó ünnepélyt Hajdú vármegye Vi-tézi Társadalmi Bizottsága ren-dezi.

A hősök emléknapjára a honvédség is bekapcsolódik. Az Országzászlónál tartandó ünne-pélyre egy díszszakaszt rendel-ki. A Hősök temetőjében tar-tandó ünnepélyen egy levante díszszázad fog kivonulni. Az istentiszteleteken és mindkét ün-nepélyen küldöttséggel képví-selteti magát és az emlékműve-ke koszorút helyez.

A város polgármestere a helyi hatóságokat, hivatalokat, in-tézményeket, testületeket, vala-mint a hazafias társadalmi és ifjúsági egyesületeket úgy az Országzászlónál rendezendő, — mint a Hősök temetőjében ren-dezendő ünnepélyre meghívta, azzal, hogy azokon küldöttségek által való képviseltetésükről gondoskodni s a küldöttség tag-

Cipőkereskedő segédeket, segédnöket, gyakorlott elsőrangu eladókat

Pénztárosnőt

Vevőfogadóhölgyet, jókölsejű komoly urinőt

Tanuló lányokat, tanulófiukat

azonnali belépésre keresünk

KONTSEK Cipőüzlet

(Jelentkezés reggel 9-10 óra között.)

ainak számát hely biztosítása végett az Országzászlónál tar-tandó ünnepélyt illetőleg Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város vitézi székkapitánysága-

hoz, a Hősök temetőjében tar-tandó ünnepélyt illetőleg pedig a Tűzharcos Szövetség debre-ceni főcsoportjával idejekorán tudatni sziveskedjenek.

Irodalmi előadással és filmbemutatóval zárja téli tanulmányi félévét a Német Tudományos Intézet

A napokban befejeződik a Német Tudományos Intézet téli tanul-mányi féléve. Ebből az alkalomból az Intézet vezetősége több érdekes eseményt készített elő. Elsősorban meg-hívta dr. Gerlach Kurt kolozsvári nyeltemi német lektort, akinek több értekes irodalmi tárgyú tanulmánya jelent meg, előadást tartása végett. Dr. Gerlach professzor előadása 20-án, szombaton délután 6 órakor lesz a Német Tudományos Intézet-ben. Az előadás címe: „Erzelem és törvény Kleist költszetében”.

A másik érdekes esemény a va-sárnap mozgóképelőadás lesz, amit a Hungaria moziban 11 órai kez-dettel rendez a Német Tudományos Intézet. A filmbemutató műsorában Bcsi preludium, A siriai arany, Al-latparadicsom, Hegyi parasztok, A lovak háborús alkalmazása című kultúrfilmek és hangos heti híradók szerepelnek. Miután a jegyek leg-

nagyobb részét az Intézet tagjai és hallgatói között díjmentesen osztják ki, csak korlátolt számban és mérsé-kelt áron kaphatók a Méliusz-könyv kereskedésben.

A jövő héten tartják az évvégi vizsgákat, valamint a zárünnepé-lyeket az Intézetben, mégpedig csütörtökön kezdők és kisse hoiadók, pénteken erős haladók és felső fo-kon levő hallgatók számára. Mind-egyik azonban nem fejeződik be a Német Tudományos Intézet tevé-kenysége ebben az évben, mert jú-nius 1-én nyári tanfolyamok kezdőd-nek az Intézetben kezdők és hoiad-ók számára. Jelentkezés a delu-láni órákban lehetséges. Junius 15-től szeptember 15-ig vidéken tartózkodók számára levelezés útján teszik lehetővé a nyelvtanulást. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a sze-mélyes jelentkezés alkalmával vagy írásban (Ferenc József-út 22. II. em.)

A büdszentmihályi Baross Szövetség szintén a Baross Szövetség érdekképviseleti szervé való nyilvánítását kívánja

Elismerés a debreceni Baross Szövetségnek

A debreceni Baross-Szövetség mű-ködését országsszerte élénk figye-lemmel kísérik s a vidéki Baross-Szövetségek sűrűn juttatják kifeje-zésre, hogy egyetértenek a debre-ceni Baross-Szövetséggel s helyes-lik annak állásfoglalásait. Ezt tanu-sítja az alábbi levél, amelyet május 12-iki kelettel a büdszentmihályi Ba-ross-Szövetség intézett a debreceni Baross-Szövetséghez s így szól:

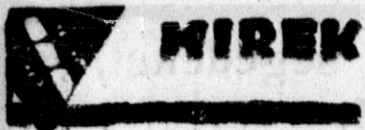
nyira fontos magyar kereskedői érdekek megvalósítása érdekében. Amidőn ezért hálás köszönetün-ket s őszinte együttérzésünket ki-vánjuk kifejezni, igaz tiszteletünk nyilvánítása mellett vagyunk Baross-testvéri üdvözléttel

KENDE MIKLÓS elnök.

Mint tudjuk, a vidéki Baross Szö-vevények a fővárosi szervezetekkel együtt egyhangulag kérték a leg-utóbb megtartott országos kong-resszuson az új alapszabályoknak olyan értelmezését, hogy a Baross-Szövetség érdekképviseleti tevékenysége minden tekintetben biztosított legyen s minden jel szerint ez a kívánság az illetékes tényezőknél méltánylásra is talál.

Papp Géza modell szalon tulajdonos értesíti kedves megrendelőit, hogy se-szerelése után **szalonját újra megnyitja.** SZENT ANNA utca 12., városi bérpalota üzlet. Telefon 39-07

Varrónőket
állandó munkára
felvétel és betanít
DÉLIBÁB
fehérműgyár.

GYÓGYSZERTARAK
EJJEI SZOLGÁLATA

„Kossuth” Lux Arnold, Piac-utca 26. Telefon: 29-56. — „Magyar Korona” Kaposztássy Géza, Kálvin-tér 13. Telefon: 16-06. — „Arany János” Boróky György, Csapó-utca 65. Telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlai Szabó Jenő, Szoboszlai-út 4/I. Telefon: 32-50.

Május

Ó ne hívj engem az erdőre,
Hisz minden útját ismerem.
Szerelmes, csököcs éjszakáid
Ne kináld többé énnekem.

Ne biztass és ne hívj magadhoz,
Koszorút többé nem fonok...
Tölgyszálombok, nevető lányok,
Szeretnél én már nem fogok.

Köszönöm a ragyogó varázst,
S a dalt, mit sugott az erdő.
S a találkát, amit megad —
Egy halott lány meg a temető.

POLGÁR GYULA

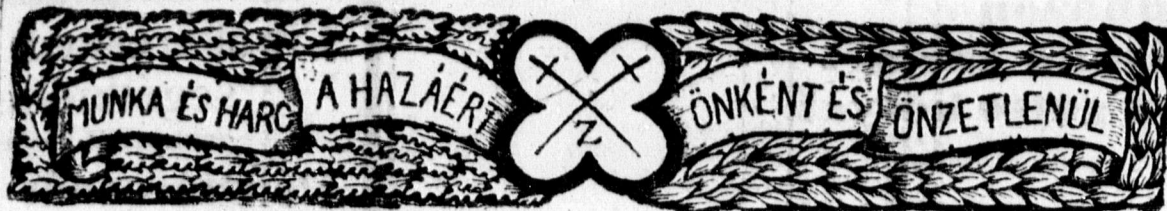
LAPUNK legközelebbi száma a közbejött ünnep miatt szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

Vetítőképes előadás a bombakárosultak javára. Ünnepek keretében folytatja az Újváhadserég vetítőképes előadása nagyszámú közönség előtt. Csizsár Ernő vezetésével a képzőművészeti csoportok Jézus Krisztus életéből, az első keresztényüldözésekről, Néró császár szörnyű üldözéseiről, a reformáció korából és a bolsevista Istenellenes hadjáratról tartott nagyszíni előadásokat. A közönség önkéntes adakozását 100.— pengő a bombakárosultaknak ajánlották fel.

Térzene. Kedvező idő esetén a honvédeknek ma, május 18-án délelőtt 11—12 óráig Somlai Adám alhadnagy, ezredbíró vezényletével a Déri-téren terzenét tart a következő műsorral: Jakó: Honvéd-induló. Strauss: Déli rózsák, keringő. Balfe: A cigányok, operanyitány. Kraul: Magyar dalkosorú, egyveleg. a) Kéler: Katonaélet, hangkép. b) Teicke: Óreg bajtársak, induló. a) Eilenberg: Malom a Feketeerdőben, jellemdarab. b) Fucsik: „Kinizsi”, hangversenyinduló. — Biskup: Előre! katonainduló.

Megnyitja az „OTTHON” söröző kertbelyisége Sas-u. 2. Ct. özv. Gömöri Menyhértné.

Erettsgéltett ipari leánykötőiskolások mestervizsgálata és felvétele a műgyetemre. Újfajta fényképtábla jelent meg a kirkatban: a Szent Márta Ipari Leánykötőiskola első érettegizett tanulóinak fényképtáblája. A tábla képekben tünteti fel az iskola jellegét és hivatását. Egyik kép a ruhatervezés és női szabóság műveletét tünteti fel, mint az iskola elsőrendű gyakorlati hivatását. A másik kép a háztartásképzés egy jelenetét ábrázolja, mint az iskola második fontos feladatát. Az érettegizeti bizonyítvány jogosítványáról már megérkezett az iskolához az értesítés, azért az igazgató felhívja mindazokat az érettegizett volt növendékeket, akik mestervizsgát óhajtanak tenni, vagy a Műgyetem Gazdasági Szaktanárképzőjébe kívánnak felvételt nyerni, hogy a tájékoztatás átvétele céljából jelenjenek meg a Szent István-templomban.

A Vitézi Rend debreceni Zrinyi-csoportjának közleménye

ZRINYI MIKLÓS: Kiki használjon, szolgáljon hazájának, a mint legjobban lehet és ne válasszon magának könnyebbséget, könnyű professzort, avagy életet, mert azzal nem hogy használja, sőt árt hazájának: hanem olyant, a kihaló magyar nemzet lapasztalható hasznát veheti.

Szebb jövőt!

köszöntéssel hirdeti a levante intézmény két évtizede immár, hogy építeni akar a magyar életben éppen az a réteg, melynek célja a jövőd megteremtése. Sokan hallják naponta ezt az üdvözlést, sokan felgyelnek rá, de igen kevesen tudják, hogy a levanték hogyan érik el biztos, céltudatos munkával azt, amit köszöntésükben kívánnak, tevékenyben cselekszenek. Igen, cselekszenek s ideje, hogy ezt a cselekedetet megismerje minél szélesebb körben az egész magyar társadalom.

Jelen alkalommal néhány friss levante hírt akarunk azoknak is a tudtára adni, akik csak távolról nézik, esetleg figyelték a szebb jövődöt építő levantékat, de azoknak is első sorban, akik tudomást se vettek arról, hogy ez a magyar ifjúság egyetemét magába foglaló mozgalmi élet valóban teremti is a csodálatosan szép magyar tetteket. Az adatok biztosak, helytállóak, hiszen a levanték országos parancsnoka jelentette meg körlevélben és innen vették át a néhány lelket de- rő. szívet melegítő drága magyar hírt. Így olvassuk a többi között, hogy a magyar királyi debreceni hatodik honvéd kerületi parancsnokság Kerekes János parancsnokság Parancsát dícsérte meg a medgyesházi levante- ket kiváló, átlagon jóval feljüli honvédek szolgálataikért. Toldi István levante segédírtást és harminc két névszerint felsorolt levantét azért mert önkéntesen vállalt nehéz szolgálataikat fárasztással és honvédekhez illő emberséggel végezték el. Az történt ugyanis, hogy egyik honvédek utasítására mozgósításához szükséges lovak önként vállalták, sok öntevékenységgel és férfien- méltó erőt kívánó szállítást vállalták. A lovakat Medgyesházáról vasúton Csikszeredára kellett szállítani, majd onnan szokatlan szempontin úton, méteres hóban, ötven kilométernyi távolságra fekvő Mádéfalvára mentek át. Jeges, lejtős talajon, hóvihorban többször ki kellett menni a lovakat és a kocsikat emberi erővel vontatták a levanték. Ezek a derék alföldi fiúk úgy a berakásnál, mint kirakásnál, menetelésben és a szállítás minden nehézsége között fegyelmelzen, lankadatlan erővel, magyar hittel látták el az önként vállalt felelősségteljes munkát, hogy szakképzett és jöminősítésű honvéd csapatnak is dicséretére vált volna. Az alakulat tervszerű mozgósításának tervszerű végrehajtását a levanték önként vállalt, jól elvégzett szolgálataikért köszönetet mondhatunk. A honvéd kerület dicséretét magáévá tette a levanték országos parancsnoka is külön megdicsérte a hős fiúk nagyszerű teljesítményét. Avagy itt van egy bizonyos Jakab Ferenc József nevű németkéri levante, akinek hőiesen bátor tettét a magyar királyi szegszárdi csendőrpáncsnokság jelentéséből tudjuk. Jakab Ferenc József levante ez év április 8-án este 11 óra tájban több ejtőernyős ellenséges katonára földszállását figyelte meg, mire gondolkodás nélkül nyomban odarohant, ahol az egyes ellenséges ejtőernyős földet ért. Mielőtt az ellenség az ejtőernyőből kiszabadulhatott volna, rávetette magát, nyakában csüngő töltött pisztolyát elvette az ellenségnek, aztán kényszerítette az ellenséges katonát, hogy előtte vonuljon a községhezá- ra.

Olyan ez, mint valami mesebeli tett, valamint János vitéz legenda, csak annyit a különbség, hogy ez szemünk láttára történt és a hős fiú ezzel a tettével méltán lépett be a magyar hősök, vitézek sorába. Fegyvertelen kézzel a legkülönöbben felszerelt ellenséget ejtette foglyul. Április 15-én az Erzsébet termes gözöskútjánakra futott a Dunán. A hír hallatára elsőnek a kispostagi levanték siettek a hajó utasainak és értékeinek megmentésére. Csónakokkal siettek a bajbajutott hajó közelébe, önfeláldozó munkával, magyar bátorsággal állottak a mentés nagyszerű szolgálatába. Elsősorban a betegeket, sebesülteket szállították a biztos partra. Fülöp István levante a mentésnél a Dunába esett csónakját elvitte a víz, de a fiú lé- vén ügyes úszó, partra úszott. A mentésnél nagy szolgálatot tett levantékat különben dicséretben része sítette az országos parancsnok. Április 12-én a Péterhegy fölött lezajlott légitámadás alkalmával Novák

István, Zsupanek Lajos és Rudelek Zoltán levanték géppuska tüzből vették át a karhatalmi szolgálatot távollévő parancsnokuk helyett. A megieptett lakosságot fegyelmelzen- ten rendreintették és nekik köszön- hező, hogy nagyobb baj nem történt.

A csornai járás levantái hét köz- ségből karhatalmi alakulatban a csendőrséggel egyetértő munkában április 23-án haraképtelenné tett és leszállásra kényszerített ellenséges repülőket hősök, bátrak módjára fogták el, fegyverezték le, hogy tet- tüket méltán lehet példának odaá- lítani minden magyar honvéd és levante elé. Bátrak hazája hazám és egyetlen népnél nem alábbva- lóbb nemzetem és ezzel méltán di- csekedhetünk, mert ezeket a vitézi cselekedeteket magyar ifjak vitték véghez. SZALACSI RÁCZ IMRE

Részlet a „Pásztorének”-ből

A „szidónk” a birkaszínbe is bejött... és a kósót körülnézte, nem cseme-e? Hogy szedem-e a hullott gyapjút? hogy kenyér mellé nem eszem-e az olajat? — a mécsből a világbeli mit birkaellés idejére megkértszereztek nagy perelve. Tán sejtette e gazdag csipás, hogy szűk zsírozó mért ő a hibás, hisz, hogy csak tére elég legyen, egy év alatt se mért annyit.

Húzza kesztyűjét és hengegett. Azt mondotta szájbígyeszve, hogy ki vagyok én... ő elveret csendőrokkal... és a faluba, hol az igazságot teszik, majd elküld daráltan egy mázsa árpat.

Csak mosolyogtam, hogy nem lehet, hisz szép a törvényünk fehérsége, s ez az ország mégis csak hü és mégis magyar. Ő nevetett és mondta vihogva, hogy futhatok én le a földről rongyos népem álmaival: a föld haszna és a juhok haszna az övé ügyis és a fiaié. Mit érek tehát vele, h főhéher törvényünk mellett horposzom éhség apassza. Különben kiről csűng a rongy: ha angyal öleli is lelkét, a világ előtt úgy bolond. Ertem hét meg: jobb együgyű cséednek lenni, mint nagy álmokkal, di éhesen a világ nagy utain menni.

SINKA ISTVAN

- Kilopták zsebéből pénztár- cáját.** Farkas Lászlóné, Arany János-utca 34. szám alatti lakosnak a villamoson zsebéből kilopták pénztárcáját, amelyben 84 pengő készpénz volt.
- 300 pengő tengerjárdragitá- sért.** Burai András, Szegfű-utca 10. szám alatt lakó gazdálkodót az uszorbíróság 300 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert tengerit a maximális áron felüli adott el.
- Új gyógyszer az epilepti- kus rohamok ellen.** Németor- szágból új gyógyszerrel kísér- leteznék igen eredményesen, melyet epileptikus göröcsök és migrén ellen fognak használni. A kísérletek annyira beváltak, hogy az új gyógyszer nagyban- szívesen megkezdtek.
- Fodrászüzletek áldozócsü- törtöki zárórája.** Áldozócsü- törtökön a fodrászüzleteket déli 12 órakor zárják.
- Kijelölték a szegedi gettót.** A főispán rendelete alapján Sze- geden is kijelölték a gettót. Itt három háztömbben helyezik el a zsidókat. A kitelepítést jövő hé- ten kezdik el.
- B. Márlássy Magda táncin- tészetében 20-án diáktanfolyam kezdődik kezdők részére.** Péter- fia 30.
- Elveszett egy fekete pénz- tárca.** Kedden délután a Széché- nyi-utcai vasúti sorompótól a 100. számú házig elveszett egy fekete pénztárca. A becsületet megtalálót kéri, hogy adja be a rendőrség 64. számú szobájá- ba.
- 15 kiló szárazkolbászt lo- pott a betörő.** Galamb Ferencé, Böszörményi-út 15. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki éléskamrájának ablakán ke- resztül 15 kiló szárazkolbászt lo- pott ki.
- Hattagú családóm zsír- jegyeit nem elvesztette a leány,** hanem megállapíthatólag ello- pták a várakozás tolongásában, azért felhívom a benteselek figyelmét arra, hogy az 1361—10698, 1361—10699, 1361—54769, 1361—54768, 1752—53941, 1752—53942. számú zsírjegyeket ne váltsák be, hanem azt, aki eze- ket a jegyeket be akarja váltani, adják át mint jogtalan eltulajdo- nítót a legközelebbi rendőrnek. Dr. Sz. Rácz Imre.

Áldozócsüörtöki istentiszteletek

Református istentiszteletek
Áldozócsüörtök. Konfirmáció.

Nagytemplomban délelőti 9 óra- kor prédikál és konfirmál D. dr. Révész Imre, ágendázik D. dr. Far- kas Ignác, délután 5 órakor Sulok Kálmán. Kistemplomban 9 órakor prédikál Magyar Bertalan, konfir- máci dr. Farkas Pál, ágendázik Papp Imre, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Kerekes János, Kossuth utcai templomban 9 órakor pr. Szele Miklós, konf. Baja Mihály, ág. Biky Gábor, délután 5 órakor Boros Dezső, Károlyi G. téri te- plomban 9 órakor pr. és konf. Tamás Ferepc, ág. Berényi József, délután 4 órakor Rácz Zoltán, Isptályi templomban 9 órakor pr. dr. Sár- köz Lajos, konf. Dusicsza Terenz, ág. Birinyi János, délután 5 órakor Birinyi János, Arpádtéri tempom- ban 9 órakor pr. dr. Erdei Mihály, konf. dr. Perenczy Károly, ág. Ke- rekes János, délután 3 órakor Pen- tös Tibor, Homokkerti templomban 9 órakor pr. és konf. Kovács József, ág. Banyay Zoltán, délután 5 óra- kor Kovács József. Nyilaste epi- templomban 9 órakor pr. és konf. Sipos Károly, ág. Márton Károly, délután 5 órakor Márton Károly Csapókeri templomban 9 órakor pr. és ág. dr. Balogh József, konf. dr. Danesházy Sándor, délután 5 órakor dr. Balogh József. Kerekes- telepi templomban 10 órakor Pá Antal, délután 3 órakor Banyay Zoltán. Egyetemi templomban 11 órakor dr. Szabó László. Egyetemi klinikák Szenes László és Konez Zoltán. Téglyvetői gyűl. házbán 9 órakor Erdei Károly. Wolafkate- lepi olvasóköri délután Pá Antal. **Tanyai istentiszteletek:** Diószegi út 10 órakor: a bányai, fancieska, Diószegi úti és Hosszúpályi úti konfir- mándusok konfirmációja. Predi- kál Udvarhelyi György, konfirmál vitéz Szabó Endre. Pallag 9 órakor Nagy Sándor.

Szent Anna főplébánia templomban

Rendes szentmisek reggel 6. 7. 8.20, 9 órakor, fél 10 órakor a nagy- misét mondja és prédikál dr. Bar- nass László prépost. Rendes misék még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Este fél 7 órakor a májusi ájtatosságon prédikál Péter Sütő Albert dominikánus plébános. Hor- mokerben dr. Vass Péter, Szoboszlói úti iskolában Somogyi Mihály. Pallagon: Csek Ödön. Fogházban Goss György.

A dominikánus plébánia templom istentiszteletének sorrendje:

7 órakor rózsafüzéres szentmise, kitett legméltóságosabb Oltárszent- séggel, 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor énekes nagymise, szentbe- széddel. Fél 12 órakor csendes szent- mise, rövid szentbeszéddel. Este 6 órakor rózsafüzérima, fél 7 órakor szentbeszéd, litánia, áldással.

Az evangélikus templomban:

Áldozócsüörtökön délelőti 10 órakor és este 5 órakor ünnepi is- tentisztelet, délelőti 11 órakor ün- vacsoraszítás. Prédikál dr. Pass László.

Az unitárius templomban:

Hősök vasárnapján, május 21-én, délelőti 10 órakor tartandó isten- tiszteleten imádkozik és prédikál Józán Miklós unitárius püspök, fel- söházi tag.

Szülők figyelmébe! Simai gyorsíró- és gépiróiskoába ál- landó beiratkozás Piac-u. 73. — Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1943—44.

Cérnaárdragitók az uszora- bíróság előtt. Lefkóvics Miksa Csokonai-utca 11. és Eisner Mi- hály, Hatvan-utca 13. szám alatti lakosok árdragitó visszaelés vétségével vádolva kerültek az uszorbíróság elé, mert Lefkó- vics egy tucat cernát vett Eis- nertől 300 pengőért azért, hogy tovább üzérkedjen vele. Az uszo- rabíróság mindkettőjük bűnös- ségét megállapította és Lefkóvi- csot egyhónapi, Eisnert pedig 600 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Gyászrovat

A HAZÁÉRT!

Nemes szendrői Kovács László m. kir. őrnagy 38 éves korában május 11-én az orosz harcokban hős halált halt. Haltestét hazaszállították és május 15-én Miskolcon helyezték örök nyugalomra a római katolikus egyház szertartása szerint. Részletesen olvasható a központi ellenőrző bizottság május 16-án az orosz harcokban hős haláláról.

Gulyás Pál

tanár, költő, a Csokonai-Kör örökös választmányi tagja, az Ady Társaság irodalmi osztályának elnöke, a Bartha Miklós Társaság és a Protestáns Irodalmi Társaság r. tagja életének 45-ik évében elhunyt. Temetése Aldozócsütrötökön délután 5 órakor lesz a díszavatoló tereméből, a református egyház szertartása szerint. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

id. Piros József

Eltértek 67-ik. boldog házasságának 42-ik évében, 3 heti súlyos szenvedés után meghalt id. Piros József tímármester, volt tímár társulati elnök, városi törvényhatósági bizottsági tag, a ref. egyház presbitere, iskolai igazgató, tanácsnok, iparkamarai beltag, a tűzharcos szövetség tagja, az iparosok alelnöke stb. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a díszavatoló tereméből, a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: bánatos özvegye: id. Piros Józsefné, Kovács Róza, gyermekei: Róza férjével Major Gyulával, Erzsébet, József nejevel Tóth Annával, László (orosz harcokban), unokái: Major Irén, Klára, Edith és Gyusztika, Bökönyi Ibolya, valamint nézusa, testvérei, nagybátyja, sógorai, sógornői és a kiterjedt rokonság. Lakás: Teleki utca 82. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Özy. Kovács Ferencné, Tóth Erzsébet 91 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszavatoló terméből. Lakás: Méliusz tér 5. Dankó temetkezés.

Galajda László örvényező 26 éves korában elhunyt. Temetése Székelyhidra való hazaszállítás után csütörtökön délután lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezés.

Gáspár Vilmos igazgató-tanító 56 éves korában Debrecenben elhunyt. Temetése Geszterédnén péntek d. u. 3 órakor lesz a református templomban tartandó gyászmával Debrecenből történt szállítás után. A szállítást Csuska „Kegyelt” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2. sz.

Baranyai Sándor nyug. m. kir. rendőrfőosztályvezetője 59-ik évében hosszas szenvedés után az Urban csendescezen elhunyt. Temetése Aldozócsütrötökön délután 3 órakor lesz a Köztemető II-á. terméből, református egyházi szertartása szerint tartandó ima után. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái, valamint nagy és kiterjedt rokonsága. Lakás: Postakerti utca 2. sz. Csuska „Kegyelt” temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 2. sz. végzi.

Szabó Kálmán székgyári alkalmazottja 55-ik évében tüdővel betegsége után elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a hármastereből, református egyházi szertartás szerint tartandó ima után. Gyászolják: felesége, gyermekei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Miklós utca 37. sz. Csuska „Kegyelt” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2. sz.

Id. Czeglédi Ferenc máv. nyugdíjas 78 évében elhunyt. Temetése Aldozócsütrötökön délután 6 órakor lesz a Köztemető II-b. ravatalozójából. Lakás: Domokos Lajos utca 8. Temetését Bartha vállalat végzi.

Özy. Makay Mihályné, Kerekgyártó Julianna 80 évében elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II-á. ravatalozójából. Lakás: Bánk 99. Temetését Bartha vállalat végzi.

Szabó Katinka 3 hetes korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető II-b. ravatalozójából. Gyászolják: szülei: Szabó József nejevel Kapronczy Zsuzsánával, testvére: Józsika, nagyszülei és rokonsága. Lakás: Csmeje utca 12.

Gál Magdolna 1 éves korában elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető III ravatalozójából. Lakás: Bellegelő 105. Temetését Bartha vállalat végzi.

Bartha Miklós kereskedőségét 19 éves korában elhunyt. Temetése pénteken fél 4 órakor lesz a díszavatoló tereméből. Gyászolják: szülei, Bartha Dezső feleségével Pesics Etelkával, testvérei: Dezső, Béla, Etelka és Csongor, valamint nagybátyjai és nagynénjei. Lakás: Vámospécs, Nagy utca 181 Gebauer rendezi.

Jozan Miklós unitárius püspök Debrecenben. A magyarországi unitáriusok püspöke, Jozan Miklós felsőházi tag a hét végén Debrecenbe érkeznek s itt az egyetemi templomban szombaton délután egy órakor megemlékezést tartanak. Derzsi Kálmán m. kir. gazdasági s. felügyelőt Baló Erzsébet okl. tanítónővel dr. Baló Aladár ny. p. fi. főtanácsos leányával. látogatásával kapcsolatban május 21-én. Hősök vasárnapján délután 10 órakor az unitárius templomban tartandó istentiszteleten imádkozik és prédikál.

Elítélték a tolvaj ápolónőt. Szabó Teréz 27 éves klinikai ápolónőt a törvényszék lopás vétsége miatt vonta felelősségre, mert a szemészeti klinikáról egy inget és egy párnahuzatot ellopt. A törvényszék megállapította bűnösségét és jogerősen egyhónapi fogházbüntetésre ítélte. Híj Szentesi Lászlóné igazgatóságért 15 napi fogházbüntetést kapott, mert a lopott dolgokat megszerezte.

Zenedei hangverseny. Debrecen sz. kir. város zeneiskolája f. hó 19-én, pénteken tartja VIII nyilvános (Haydn-Beethoven) és 20-án, szombaton IX. nyilvános hangversenyt. Ez utóbbira díjtalan belépőjeggyel lehet bemenni. Kérjük azokat, akik számított helyet megjelölt műsorkapok, jelentsék be jegyigényüket a zeneiskola titkára hivatalának naponta d. e. 9-11-ig és d. u. 4-6-ig Vár-u. 1. sz. alatt. Mindkét hangverseny este fél 7 órakor kezdődik.

Elítélték két álkeresztényt. A debreceni rendőrség elítélte Fixler Mojse és Keszenbaum Ernő munkácsi fiatalembereket, akik engedély nélkül Nagykarolyba utaztak, ott hamis bejelentőlapokat, polgári személylapot és levélteljesítést vásároltak, majd Debrecenbe jöttek és itt akartak elhelyezkedni a hamis okmányok segítségével. A rendőrség engedély nélkülű utazás, sárgacsigillat nemviselése miatt 60 napi elzárásra ítélte, majd utána internálták őket és egyben megindított a nyomozást a nagykarolyi hamisított okmánygyár felderítésére.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLÁMHOSSZ

Május 17. szerda. Köve kezű honvédek megnyitják itthoni szeretteiket, hála Istennek a legjobb egészségnek örvendenek, szer. kéri szeretteiket, ne aggódjanak értük, még akkor sem ha ámenetileg nem kapnak tőlük levelet. Ettől függetlenül azonban sok lapot és levelet várnak rendeltetési helyükre, mert mint írták és mondták, minden itthonról menő sor nagy örömet jelent a messze idegeben. Szerető csókjaikat, megnyugtató üzeneteiket és szívvelyes üdvözléseiket küldik a következő hozzátartozóknak: Debrecen: Kaliczky Ernő őrmester a H 439 táborig postáról feleségének, kislányának, vevőinek, üzletfeleinek. Debrecen: Mizsik Béla honvéd a Z 858 táborig postáról szeretteinek, és hozzátartozóinak. Közli velük, hogy a táborig postaszáma megváltozott, s ezután a Z 858 táborig postára írjanak. Karcag: Jánosi Miklós honvéd hozzátartozóinak, szeretteinek. Karcag: Melegh Béla karpaszomáryos örvényező szeretteinek és hozzátartozóinak, valamint ismerőseinek. Hajdúhadház: Szikszay Ferenc honvéd a Z. 334 táborig postáról szeretteinek. Kéri szeretteit, ne aggódjanak érte, bár könnyű sebesüléssel jelenleg kórházban van. Sok lapot és levelet vár. Hajdúhadház: Hegedűs Pál honvéd szeretteinek, rokonságának és ismerőseinek. A Magyar Rádió úján naponként elhangzó üzenetek közlését legközelebbi, szombati számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőndőt minden magyarnak!)

KÖZGAZDASÁG

Nagy gombavásár a Rákóczi-utcai piacon

Sok a kisliba, de még elég drága

A Rákóczi utcai zöldségpiacon tegnap, szerdán zöldségfelétekben bőven volt. A spenót 60-100, a sóska 120-160 filléres áron szerepelt s nagy kínálat volt zöld hagymában csomónként 10-16 és szabadföldi salátában fejenként 8-10 fillérréval. Különösen nagy felhozatal volt gombában úgy, hogy külön piac is alakult belőle. A szegfűgomba 3.50-6, a champion-gomba 4-7, a hermafrodita 3-4.50 pengőért kelt s valljuk meg, hogy ilyen árok mellett csak az az előnye lehet, hogy könnyebben hozzá lehet jutni, azonban olcsónak éppen nem mondható. Az árus viszont azzal magyarázza ezt: — Nagy fáradsággal jár ám a gombaszedés, sokat kell az erdőt járni! Kis csomókban is árulják a gombát, így aztán, aki kevesebbet is beéri, annak kevesebbe is kerül.

VALTOZASOK A CÉGERNÉL

A debreceni kir. törvényszék cég-hivatalánál a Fekereskedelmi és Fajipari vállalat kft. Hajdúhadház Jónás Leopold ügyvezető törlesztését kérte.

ÚJABB ADOMÁNYOK AZ IPAR-TESTÜLETNÉL A BOMBAKAROSULTAK JAVÁRA.

Az iparésztülethez az alábbi újabb adományok folytak be a bombakárosultak javára; építőmesterek szakosztálya 1200, nyomdászszakosztály 500, pengő.

RADNAI MARTON A FÜSZERKISKERESKEDŐK EGYESÜLETENÉK ELNÖKI TISZTSEGET TARTJA MEG

A Fűszerkiskereskedők Egyesülete, mint értesülünk, választmányi ülést tartott, amely mellett foglalt állást, hogy Radnai Márton ezt az elnökséget tartsa meg. Így a Baross-fűszerkosztály elnöki tiszttségéről lefog mondani s annak vezetése új kezébe kerül.

BAROMPI KIOSZTÁSI AKCIÓ

A f. évben fehér magyar kakas, gyöngyöskakas és tyúk, továbbá bronz pulykakakas faj-baromfik kerülnek városunk területén a gazdák között kiosztásra. A kiosztásra kerülő baromfik kedvezményes térítési ára darabonként kb. tyúk/alkénel 10 P, gyöngyöskakas 6 P, és a pulykákénel 15 P lesz, kezelési költség nélkül. A leszállítások augusztus hó 15-ike után történnek meg. Ezen akcióra az igényléseket f. évi június hó 20-ig bezárólag veszi fel az akció lebonyolításával megbízott Debreceni Gazdasági Egyesület.

ÓLMOT VESZ lapunk nyomdája Iózei kir. herceg-utca 16.

Versenyfutás a lovas társaságok között — baleset lett a vége. Juhász Sándor hosszúpályi földművest gonfdatlanságból okozott súlyos testisértes vétsége miatt vonta felelősségre a debreceni törvényszék; mert tavaly lovas társaságijával mintegy 15-20 embert akart hazaszállítani. Utközben azóiban utóltért egy másik társaságosít és azzal versenyre kelt. Előzéseközben belefordult az árokba és ennek következtében négyen súlyos sérüléseket szenvedtek. A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék megállapította Juhász bűnösségét s jogerősen 250 pengő pénz büntetésre ítélte.

HIRDETME NY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága

A vetés területek és elemi károk összeírásáról

Közli a hatóság a város érdekelt lakosságával, hogy a m. kir. Statisztikai Hivatal a mezőgazdasági adatgyűjtést hivatalos munkatervének megfelelően az 1929. XIX. t. c. alapján az 1943-44 gazdasági évben is végrehajtja. Ennek az adatgyűjtésnek keretében a vetésterületek és az elemi károk folytatán május hó közepéig teljesen megsemmisült vetések kerülnek összeírásra.

A vetésterületi adatokat minden bevetet: területéről a május 15-én rennálló állapot szerint kell begyűjteni.

A vetésterületi adatgyűjtés közsegének törvényi és a felvétel alkalomával a 10. kat. holdnál nagyobb gazdaságok adatait egyéni adatszolgáltatás útján kell megállapítani. Egy egy gazdálkodó nevében annyit területe számolandó el, amekkora területen az illető ténylegesen gazdálkodik, tehát a tulajdonos nevében az összeírásban saját biróka csak akkor szerepelhet, ha az házikészítésben áll, különben birtokát a ténylegesen gazdálkodó haszonbérlet, haszonélvező nevével kell feltüntetni.

A 10. kat. holdnál nagyobb gazdaságok bevallott adatait egyenként lajstromba kell vezetni és a 20. kat. holdnál nagyobb gazdaságokról ezenfelül még külön kérdőíveket is kell kitölteni. A 100 kvt. holdnál nagyobb gazdaságok gazdája (felelős vezetői) a vetésterületi kérdőíveket maguk öltik ki. A 20-100 kat. holdas gazdaságok kérdőíveiknek kitöltéséről a gazdák bevallása alapján a városi I. fokú közigazgatási hatóság gondoskodik.

A vetésterületi adatokat a városi I. fokú közigazgatási hatóság íszt. 46. sz. helyiségében az alább felsorolt napokon és sorrendben kell beszolgáltatni:

1944. május hó 15-én A. B. 1944. május hó 20-án C. Cs. D. E. U. 1944. május 22-én F. G. H. I. J. 1944. május 23-án K. 1944. május 24-én L. M. N. 1944. május 25-én Ny. O. P. R. 1944. május 26-án S. Sz. 1944. május 27-én T. Ty. U. V. Z betűvel kezdődő nevéű birtokokok 1944. május hó 30-án és 31-én pedig az eseteg elmaradtak.

Figyelmezteti a hatóság az adatszolgáltatásra kötelezetteket, hogy az 1929. XIX. t. c. szerint az adatszolgáltatáshoz kötelezett a statisztikai adatoknak legjobb tudomása szerint és kellő időben való beszolgáltatásáért felelős, továbbá aki hamis, vagy valótlan adatokat vall be, vagy az adatszolgáltatást megakadlyozó kiállítását követ el. Ugyancsak a törvénynek rendelkezése szerint mulasztás esetén a hiányzó adatokat a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a mulasztó fél költségén a helyszínen szerezheti be. A bevallott adatok kiárolhat csak statisztikai célokra használatosak, azoknak adóztási célra való felhasználását a szabványos törvény kifejezetten megtilja.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága

SPORT

Ferencváros--DVSC

A Ferencvárosi bajnokságban kétszer játszott a DVSC. Összesen 4:0 arányú vereséget szenvedett Budapesten, néhány hete azonban Debrecenben 1:0 arányban legyőzte a Pradi. Ez a győzelem indította el egyrészt a DVSC-t a kiesés elleni küzdelem nehéz útján, ettől kezdve szerepe egymásután a pontokat a csapat.

A csütörtöki kupamérkőzésen nem lehetett azaz számolni, hogy hasonló

eredmény születne. A Pradi óriási formában van, a DVSC nem legjobb összejátszásban veszi fel a küzdelmet, különösen csatársora lesz nagyon vegyes. Eppen ezért a kisarányú vereség nem menne már sikertelenség számba. Arról nem is beszélve, hogy a Ferencvárost a Magyar Kupából még nem verték ki. Döntetlen esetén pedig a DVSC jutna tovább, mint vendégszám.

Ne az ellenfél vereségében bizzunk, hanem a saját győzelmünkben

Szerkesztőségünkhez egy lelkes DVSC-szárkoló levelet intézett. Leveleiben sajnálattal említi meg a sajtókatjain hatalmas vereséget, ami azonban nem meglepő, hiszen a Sal-BTC-nek is égető szüksége volt a pontokra és így mindent beleadott a játékba. Az NB mai középső csoportja olyan szűk, hogy egy itthoni győzelemmel sokat lehet segíteni a helyzeten.

A szárkoló szerint az azra számítunk, hogy más csapat kaparja ki a DVSC számára a gesztenyét a tűzből. Tehát jelszó legyen; nem a Sal-BTC-nek kell megvédeni a Csepelt hanem a DVSC-nek az Újpestet.

Vasárnapra egyébként 2:1 arányú debreceni győzemet vár a szárkoló, aki szerint alapos törleszténialója van a csapatnak az ősi 10 góllal. Az áldozócsütörtöki esetleges vereség ne törje le a csapatot, mert ez ugysem számít bele a bajnokságba.

Sportbírádó

Gólarány dönti el a kiesést? A kiesés csoport hátralevő mérkőzéseit nézve, meg van a valószínűsége annak, hogy az idény végére mindegyik csapat 29 pontot szerez és a gólarány dönti el végül a kiesést. Ebben az esetben a legrosszabb gólarányú DVSC esne ki. Eppen ezért meg kell szerezni a DVSC-nek a 30, sőt 31 pontot, akkor nem fenyegeti gólarányos kiesés veszélye.

Az Újpest Magyar Kupa mérkőzése elmúlt, mert a csütörtöki német-magyar katonai válogatott mérkőzésre ké újpesti válogatottak és így nem állnak ki a lilák. Ez előny számukra a vasárnapi összeállításra, mert a DVSC a csütörtöki küzdelemtől fáradtan fog kiállani.

A magyar katonaválogatott az előbbi összeállításban játszik csütörtökön a német katonaválogatottal Solymosi (Kaposvár). — Nádas (Kínizsi), Balogh II (Újpest) — Táncos, Balogh (BSZKBT), Szépegyi (Újpest) — Lukács (Ferencváros), Tóth II (Kínizsi), Jendőfi (Kínizsi), Nyörög (Szeged), Junász (Kínizsi).

Daróczy ismét vereséget szenvedett. Az országos öklövőbajnokság második fordulójában. Daróczy Major (BLE)-vel küzdött és pontozásos vereséget szenvedett.

Ha az Újpest ellen sikerül vasárnap győzni, akkor ismét elkerül a csapat a kiesésből. Előtte lévő ellenfelei ugyanis egymással játszanak és valamelyikük pontot, vagy pontokat fog veszíteni. A Kispest a DIMÁVAG gal, a Sal-BTC pedig a Csepellel játszik.

A főiskolai párbajtőr csapatbajnokság végeredménye. 1. Műegyetemi AFC, 2. Budapesti EAC, 3. Ludovika ASE

Áldozócsütörtökön Budapesten boykotálták a Magyarország ezévi ifjú sági hölgytornász bajnokságait. Debrecenből a DTE és a DEAC több kitűnő versenyzője indul, számolni lehet azaz, hogy a debreceni tornászok ismét öregbítenni fogják már eddig is szerzett hírnevüket.

DVSC - Villanygyár rangadó lesz vasárnap az NB III-ban. A két csapat körülbelül egyenlő játékerőt képvisel, fulán a DVSC valamivel jobb, de a Villanygyár egységesebbnek látszik. A helyzet jelenleg az, hogy a Villanygyár nagyon gyenge és az utolsó napokban nem tudott győzni. Ha most is vereséget szenved, akkor végérvényesen lemondhat a bajnokságról, míg győzelmén esetén még van némi reménye. A DVSC viszont már mindenképpen kiesett a bajnokságból sorából.

Sportorvosi vizsgálat alá vetik a sportolókat a jövő évtől kezdve. Aktív sportolók csak az folytathat, akiknek szervezete erre alkalmas. Ugyan csak sportorvosi vizsgálat vizsgálja felül az egyesületi vezetőket, senki sem lehet egyesületi vezető, akinek rossz az idegzete.

A DVSC összeállítás a mai kupamérkőzésen. Nagy — Szűcs, B. Nagy — Orosz, Nagy II, Zilahy, — Komlóssy, Szabó, Serfűző, Osztroveczky, Ille.

Délben egy órakor kezdődik az Újpest elleni bajnoki mérkőzés. A kezdési időpont nem a legszerencsésebb. A közönség ugyanis kénytelen úgy ebédelni, hogy 1 órára kiérjen. Arról nem is beszélve, hogy előljet nem éri el a korábbi kezdés, mert az Újpest úgy sem tud elutazni a délutáni vonattal 1 óra kezdés esetén. Legjobb lenne a bevált II óra kezdést rendszeresíteni.

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club május hó 21-én d. é. fél 10 órai kezdéttel az egyetemi versenypályán kerületi III. osztályú egyesületi bajnoki versenyt rendez.

Versenyszámok sorrendje: 100 m. síkfutás, magasugrás, 400m-es síkfutás, 1500 m. síkfutás, súlylökés, hármasugrás, 110 m. gátfutás, 5000 m. síkfutás, 4x200 m. váltófutás.

MOZI

ASSZONYFURFANG. Egy fiatal asszonynak három udvarlója van. Mindhárom halálisan szerelmes bele és mindhárom megkéri a kezét. Természetesen az asszonyka végül egyiket választja meg, de olyan megoldást talál, ami miatt az udvarlók sem haragudhatnak meg és a férj is kibékül. A ragyogó német vígjáték főerőssége az, hogy Paula Wessely ját sza a főszerepet. Öltetes és nincsenek benne cücsélt sablonok, a néző végig derül. (Vigszínház.)

HIRDETMÉNY

A Magyar Királyi Államvasutak debreceni üzemeltetésénél négyközpiskolát végzett 18. életévet betöltött gépirni jótudó női munkások azonnali alkalmazására van lehetőség. Az állásra pályázók kérvényüket a Máv. debreceni üzemeltetői osz. (Ferenc József út 18. II. emelet 32. szoba) adhatják be. Csatlolni kell a születési anyakönyvi kivonatot s a legutolsó iskolai bizonyítványt. Debrecen, 1944. május 16.

1116-1944.

ARVERESI HIRDETMÉNY

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a budapesti közp. kir. Járásbíróság 1943. P. 418377 sz. végzésével 203 P. 90 fillér tőke, ennek 1943. évi szept. hó 1-től járó 5 százalékos kamát behajtása végett — ille ve a törlesztett összegek levonása után — Dr. Bordás József ügyvéd által képr. Gazdák Biztosító Szövetkeze végrehajtható javára végrehajtást ezen védő ellen a még fennálló háralkos tartozására elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 1950 P. becsér ékü ingókra az árverés helyszínére Kismacs 6. sz. a 1944. évi május hó 19 napja délelő 11 órájára kitérte amikor a leg-többet ígérőnek készpénz fizetés mellett, zsűléség esetén becsáron alul is eladotnak. Az 1944. Pk. 21.885 sz.

végreh. jkvben 1-4. t. a, lefoglalt c. kó, úszók. Debrecen, 1944. április 19. KIRALY BE LA kir. bír. végreh. Főszekeszt. Felelős szerkesztő Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETESEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág utca 21. sz. Telefon: 23-78. 8

Gálócsy tizenhétéves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz. megfigyel. Zöldfa utca 3. Telefon: 23-72. 214

Szabó István magánnyomozó irodáját újból megnyitotta. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 2-es Huszárezred (Nyurgati) utca 40. 1571

Háztartási alkalmazott

Teljesen megbízható jóakarató bejárónőt keresek egész napra. Rakovszky utca 42. I. 3. w 666

Jótudó mindenek szájkacsót főntető, pusztára keres I-re. Értekezni lehet d. u. 4-5 között Rákosi Jenő u. 9. 478

Alkalmazást nyerő

Hölgyszegély kiasszonyt alkalmazok. Horgonyi — Szoboszló u. 4. Ny 34

Alkalmazást nyer férfi

Kovácssegédet bennkoszt-ra vagy kinnkoszt-ra — azonnal felveszek. Pécis Gyula, Teléki u. 80. sz. 489

Megbízható fiatal, kellő gyakorlattal bíró csapos felvétetik azonnalra. — Glóner vendéglő. Cegléd utca 5. sz. Ny 31

Fodrászsegédet és tanuló felveszek. Ivanovits Kossuth u. 17. 485

Úgyes munkást borpincébe felveszek. Deák Jenő, Bethlen u. 14. 1074

Műszerész segédet és tanuló felveszek. Szabó Petőfi tér 6. 488

Elsőosztályú nadrágszabót sürgősen felvesz Kiss uriszabóság. Alföldi-palota. 491

Állást kereső férfiak

Öskeresztény, kereskedelmi akadémiát végzett fiatalember állást vállal. Jelölje: Ronni. 81

Butorozott szoba

Azonnalra kiadó egy csinosan butorozott szoba. Domb u. 1. szám. 14

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépirő iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beíratkozni állandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma: 6475/1944-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Balthyány u. 1. 495

Ajánlat

Bőröd, társasjáték legolcsóbban kapu alatt, jártékoltban. Piac u. 69. 994

Bihási-féle gyönyörűen kiadott debreceni vonatkozású levelezőlapok kapuajtók a Debreceni Újság-Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József út 56. 917-10 w

Vörös salak kertü utakra kapható Debrecen: Műkőgyár, — Kishegyesi úti léglagyárból. 1618

Szörme bundákat javítok alakítok, festek, Versek, eladok. — Kőváry szűcsmeister, Püspöki palota I. 31. y 968

Női kötöttblúz különlegesség 49.50 P-től, főzhető női és gyermek zoknik készítése, fehérneműek himzése, előrajzolás Petőfi kézimunka iparában Szt. Anna u. 10 Zászlók és jelvények készítése.

Papp Géza modell szalon tulajdonos értesíti kedves megrendelőit, hogy eszerelése után szalóját újra megnyitja. Szent-Anna 12. városi bérpalota üzlet. Telefon: 1-07.

Sürgő komokfutó egylovas kocsi eladó József kir. herceg u. 16. 11

A Klein Sámuel-féle volt léglagyárból Debrecen. Bellelő 458 szám léglátormelék továbbá változtatásához és tapasztáshoz alkalmas kitermelte agyag van eladó. Érdeklődni lehet Vármezei Vitézi Széknel Debrecen, Bethlen u. 3. sz. hol a megvásárolni léglátormelék, illetve agyag elszállításához szükséges utalványokat is kiadhatják. 487

Bérházakba óvóhely megjelölésére szolgáló „óvóhely” feliratú kartonok kaphatók a kiadóhivatalban, Piac u. 56. 1416

Kiadó lakás

Ügyvédi iroda ker. ügyvédnek, legjobb helyen kiadó. Címeket „Jószág” jellegére a kiadóba kér. 415

Lakáscsere

Háromszobás lakást keresek, havi 20 pengő béru kétszobás lakásom elcserélném. Cím a kiadóban. 479

Kereslet

Csonthulladékok a legmagasabb napi áron veszek Vaskovits. Pacsirta u. 17. Telefon: 26-94 Hívásra érte küldök. 936

Jégszekrényt kisebbek keresek megvételre. Kossuth utca 22. Bálintné. 484

Öcska vasat, fémét, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits. Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 927

Ékszer, arany, ezüst

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas utca 2. 60

Aranyat, ezüstmetőt, ékszerkeket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac utca 56. 62

Divatcikk

Retikült, divatos, turbánt, divatsapkát, nyakkendőt, divatkendőt, Petrikő, Ferenc József út 25. 378

Lámpaternyők, tanglel-ámpák készítője Tasnádi Kovács Sándor. — Debrecen, Ferenc József út 46. udvarban. 410

Butor

Uj heneser, rekamé, fotel, szék, matrác eladó. Kandia 15. Keresztépület. 1073

Autó, motor, kerékpár

Egy 250-es Puch motor-kerékpár és egy szép drogéria berendezés eladó Hajdúnánáson. Telefon: 56. 486

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszert javít, alakít, épít olcsón garanciával, évtizedes gyakorlatjal Szabó Lajos műszerész, Csapó utca 84, telefon: 32-54 Vidékieknek soronkivül. 573

Használt ruha

Eladó ruhafélék: Fekete csikos kétszoros öltöny, fekete kabát, mellény, — csikos nadrág, 37-es új női cipő, fekete bőr ruhák. Csapó utca 10. udvarban jobbra. d. u. 2-4 között. 444

Fekete gyapjúszorset női ruha, kisebb alakra eladó. Sinay Miklós u. 28. 483

Hangszer

Egyes körpáncéus rezhúros rövid tekele zongora, elfogadható árt. Szent Anna 33. 474

Zongora, Wirth pianino, Laubberger páncéltékes négyezeröttszáz pengőért eladó. Tanczer, Balthyány I. 482

Gazdasági eszközök

Ekekapat sürgősen vennék. József kir. hg. u. 16. 442

Különféle

Egy „Victor” típusú kintűnő irógépet olcsón eladó. Cím a kiadóban. 569

Eladó Hajdúszoboszló, Kutyógyi tanya 31. szám alatt 100 db lábön álló szerszámmal való akácia érdeklődni lehet. Hszoboszlón Kossuth u. 22. szám alatt. 458

Szép fehér, jó állapotban lévő mély gyermekkoosi eladó. Róthhermer 30. 1072

Lószőrmatrác, ágy sodronnyal, paplanok, 12-es abrosz, kisgyermek ingek, polyahúzat eladók. Károlyi Gáspár 24, Poroszló. 477

Elveszett

Elveszett 17-én a Vármegeháziól az Erzsébet utcáig egy Posta Zsigmond névre szóló házassági okirat. Kérem abszolútes megtalálót, illő jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalba. 480

Nvomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgóképen Igazgató: Semogyi Gábor.